

Source: <http://jayshreeramsundarkandparivar.org>
Special Honor to Ashwinbhai Pathak who always inspire others to read the divine SUNDARKAND.
Really great job is done by Pujya Ashwinbhai.

સુંદર કાંડ

॥ શ્રી ગણેશાય નમઃ ॥

શ્રી ગણપતિ સ્મરણામ्

વક્તુંડ મહાકાય, સૂર્ય કોટિ સમપ્રભ ।
નિર્વિઘ્નં કુરુ મે દેવ, શુભ કાર્યેષુ સર્વદા ॥

વિઘ્નેશ્વરાય વરદાય સુરપ્રિયાય, લંબોદરાય સકલાય જગદિતાય
નાગાનનાય શ્રુતિ યજ્ઞવિભૂપિતાય, ગૌરી સુતાય ગણનાથ નમો નમસ્તે

પ્રનવઉં પવનકુમાર ખલ બન પાવક જ્યાનધન ।
જાસુ હદ્ય આગાર બસહિ રામ સર ચાપ ધર ॥

કિઞ્ચિન્ધાકાંડ

બલિ બાંધત પ્રમુખ બાઢેઉ સો તનુ બરનિ ન જાઈ ।
ઉભય ધરી મહેં દીનલી સાત પ્રદાચિન ધાઈ ॥

અંગદ કહી જાઉ મેં પારા ।
જિયું સંસય કછુ ફિરતી બારા ॥
જામવંત કહ તુમ્હ સબ લાયક ।
પઠીએ કિમિ સબહી કર નાયક ॥
કહી રીછપતિ સુનુ હનુમાના ।
કા ચુપ સાધિ રહેઉ બલવાના ॥

पवन तनय बल पवन समाना ।
 भुषि बिवेक विव्यान निधाना ॥
 कवन सो काज कठिन जग माली ।
 जो नहिं होइ तात तुम्ह पाली ॥
 राम काज लगि तब अवतारा ।
 सुनतहिं भयउ पर्वताकारा ॥

कनक बरन तन तेज विराज ।
 मानहुँ अपर गिरिनहु कर राज ॥
 सिंहनाई करि बारहिं भारा ।
 लीलहिं नाघउ जलनिधि भारा ॥
 सहित खडाय रावनहि मारी ।
 आनउ ईहाँ त्रिकूट उपारी ॥

जमवंत मैं पूँछउ तोली ।
 उथित सिखावनु दीजहु मोली ॥
 एतना करहु तात तुम्ह जाह ।
 सीतहि देखि कहहु सुधि आह ॥
 तब निज भुज बल राजिवनेना ।
 कोतुक लागि संग कपि सेना ॥

छं०-कपि सेन संग सँधारि
 निसिथर रामु सीतहि आनिहें ।
 त्रैलोक पावन सुजसु सुर
 मुनि नारदाहि भजानिहें ॥
 जो सुनत गावत कहत
 समुज्जत परम पद नर पावह ।

रघुभीर पद पाथोज
 भधुकर दास तुलसी गावह ॥

भव भेषज रघुनाथ जसु सुनहिं जे नर अरु नारि ।
 तिन्ह कर सकल मनोरथ सिद्ध करहिं त्रिसिरारि ॥
 नीलोत्पल तन स्याम काम कोटि सोभा अधिक ।
 सुनिअतासु गुन ग्राम जसु नाम अध खग बधिक ॥

श्री गणेशाय नमः
 श्री जनकीवल्लभो विजयते

श्रीरामचरितमानस

पंचम सोपान

सुंदर काँड

शान्तं शाश्वतमप्रमेयमनधं निर्वाणशान्तिप्रदं
 प्रब्रह्मभुक्षीन्द्रसेव्यमनिशं वेदान्तवेदं विभुम् ।
 रामाख्यं जगदीश्वरं सुरगुरुं मायामनुष्यं हरिं
 वन्देऽहं करुणाकरं रघुवरं भूपालथूडामणिम् ॥ १ ॥
 नान्या स्पृहा रघुपते हृष्येऽस्मदीये
 सत्यं वदामि य अवानभिलान्तरात्मा ।
 अकिंतं प्रयश्चित् रघुपुज्व निर्भरां मे
 कामादिदोषरहितं कुरु मानसं य ॥ २ ॥
 अनुवित्तबलधामं हेमशैलाभद्रेहं
 द्वुजवनकृशानुं शानिनामथगङ्गयम् ।
 सकलगुणनिधानं वानराणामधीशं
 रघुपतिप्रियभक्तं वातश्चां नमामि ॥ ३ ॥
 ज्ञमवंत के बचन सुहाए ।
 सुनि हनुमंत हृष्य अति भाए ॥
 तब लगि मोहि परिखेहु तुम्ह भाई ।
 सहि हुअ कंद मूल फल भाई ॥
 जब लगि आवों सीतहि देखी ।
 होहिकि काजु मोहि हरष बिसेषी ॥
 यह कहि नाई सबनिहि कहुँ माथा ।
 यलेउ हरषि हियँ धरि रघुनाथा ॥
 सिंधु तीर ऐक भूधर सुंदर ।
 कोतुक फूटि यहेउ ता ऊपर ॥
 बार बार रघुभीर सँभारी ।
 तरकेउ पवनतनय बल भारी ॥
 जेहि गिरि यरन हेहि हनुमंता ।
 यलेउ सो गा पाताल तुरंता ॥
 जिमि अमोघ रघुपति कर बाना ।
 ऐही भाँति यलेउ हनुमाना ॥
 जबनिधि रघुपति दूत बिचारी ।
 ते मैनाक होहि श्रमहारी ॥

:: Doha – 1 ::

हनुमान तेहि परसा कर पुनि कीन्ह प्रनाम ।
 राम काजु कीन्हें बिनु मोहि कहाँ बिश्राम ॥
 जत पवनसुत हेवन्ह हेखा ।
 जने कहुँ बल बुद्धि बिसेषा ॥

सुरसा नाम अहिंस के माता ।
 पठैन्हि आई कही तेहि भाता ॥
 आजु सुरन्हि मोहि दीन्ह अहारा ।
 सुनत भयन कह पवनकुमारा ॥
 राम काजु करि फिरि मैं आवौं ।
 सीता कहि सुधि प्रभुहि सुनावौं ॥
 तब तब बदन पैठिहउं आई ।
 सत्य कहउं मोहि जन हे माई ॥
 कवनेहुँ जतन हेहि नहिं जना ।
 चरसिन न मोहि कहेउ हनुमाना ॥
 जोजन भरि तेहि बदनु पसारा ।
 कपि तनु कीन्ह द्वगुन विस्तारा ॥
 सोरह जोजन मुख तेहि धयजी ।
 तुरत पवन सुत भत्तिस भयजी ॥
 जस जस सुरसा बदनु बढ़ावा ।
 तासु दृश कपि रूप हेखावा ॥
 सत जोजन तेहि आनन कीन्हा ।
 अति लघु रूप पवनसुत लीन्हा ॥
 बदन पठैठि पुनि बाहेर आवा ।
 मागा विदा ताहि सिरु नावा ॥
 मोहि सुरन्हि जेहि लागि पठावा ।
 भुषि भल मरमु तोर मैं पावा ॥

:: Doha – 2::

राम काजु सभु करिहुहु तुम्ह भल भुद्धि निधान ।
 आसिष देह गहि सो हरषि यलेउ हनुमान ॥

निसियरि ओक सिंधु महुँ रहहि ।
 करि भाया नभु के जग गहहि ॥
 जव जंतु जे गगन उडाहीं ।
 जल विलोकि तिन्ह के परिछाहीं ॥
 गहहि छाहि सक सो न उडाइ ।
 ओहि विधि सदा गगनयर झाई ॥
 सोइ छल हनुमान कहि कीन्हा ।
 तासु कपड़ु कपि तुरतहि चीन्हा ॥
 ताहि भारि भारत सुत भीरा ।
 भारिधि पार गयउ मतिधीरा ॥
 तहाँ जाई हेखी बन सांभा ।
 गुंजत चंचरीक मधु लोभा ॥

નાના તરુ ફલ ફૂલ સુહાએ ।
 ખગ મૃગ બૃંદ દેખિ મન ભાએ ॥
 સૈલ બિસાલ દેખિ એક આગે ।
 તા પર ધાઈ ચહેરુ ભય ત્યાગે ॥
 ઉમા ન કદ્ધ કપિ કે અધિકાઈ ।
 પ્રભુ પ્રતાપ જો કાલહિ ખાઈ ॥
 ગિરિ પર ચહી લંકા તેહિ દેખી ।
 કહિ ન જાઈ અતિ દુર્ગ બિસેધી ॥
 અતિ ઉતંગ જવનિધિ ચહું પાસા ।
 કનક કોટ કર પરમ પ્રકાસા ॥
 છંઠ-કનક કોટ બિચિત્ર મનિ
 કૃત સુંદરાયતના ઘના ।
 ચઉહા હા સુખહ બીથી
 ચારુ પુર બહુ બિધિ બના ॥
 ગજ બાજી ખરચર નિકર
 પદચર રથ બરુથન્ધ કો ગને ।
 બહુરૂપ નિસિચર જૂથ અતિબલ
 સેન બરનત નહિં બને ॥ ૧ ॥
 બન બાગ ઉપબન બાટિકા
 સર ફૂપ બાપીં સોહલીં ।
 નર નાગ સુર ગંધર્વ કન્યા
 રૂપ મુનિ મન મોહલીં ॥
 કહું માલ દેહ બિસાલ સૈલ
 સમાન અતિબલ ગર્જલીં ।
 નાના અખારેન્દ લિરહિ બહુબિધિ
 એક એકન્દ તર્જલીં ॥ ૨ ॥
 કરિ જતન ભટ કોટિન્દ બિકટ
 તન નગર ચહું દિસિ રચ્છલીં ।
 કહું મહિષ માનુષ ધેનુ ખર
 અજખલ નિસાચર ભર્યલીં ॥
 એહિ લાગિ તુલસીદાસ ઈન્દ કી
 કથા કદ્ધ એક હૈ કહી ।
 રધુબીર સર તીરથ સરીરન્ધ
 ત્યાગિ ગતિ પૈહિં સહી ॥ ૩ ॥

:: Doha - 3 ::

પુર રખવારે દેખિ બહુ કપિ મન કીન્દ બિચાર ।
 અતિ લધુ રૂપ ધરો નિસિ નગર કરો પઈસાર ॥

મસક સમાન રૂપ કપિ ધરી ।
 લંકાદિ ચલેઉ સુમિરિ નરહરી ॥
 નામ લંકિની એક નિસિયરી ।
 સો કહ ચલેસિ મોહિ નિંદરી ॥
 જાનેહિ નહીં મરમુ સઠ મોરા ।
 મોર અહાર જહાં લગ્ન ચોરા ॥
 મુઠિકા એક મહા કપિ હની ।
 રઘિર બમત ધરની હનમની ॥
 પુનિ સંભારિ ઉઠી સો લંકા ।
 જોરિ પાનિ કર બિનય સસંકા ॥
 જબ રાવનહિ બ્રહ્મ બર દીનહા ।
 ચલત બિરંચિ કહા મોહિ ચીનહા ॥
 બિકલ હોસિ તૈં કપિ કે મારે ।
 તબ જાનેસુ નિસિયર સંધારે ॥
 તાત મોર અતિ પુન્ય બહૂતા ।
 દેખેઉ નયન રામ કર દૂતા ॥

:: Doha - 4::

તાત સ્વર્ગ અપભર્ગ સુખ ધરિય તુલા એક અંગ ।
 તૂલાન તાહિ સકલ ભિલિ જો સુખ લવ સતસંગ ॥
 પ્રબિસિ નગર કીજે સબ કાજા ।
 હદ્યાં રાખિ કોસલપુર રાજા ॥
 ગરલ સુધા રિપુ કરહિ મિતાઈ ।
 ગોપદ સિંહુ અનલ સિતલાઈ ॥
 ગરૂડ સુમેર રેનુ સમ તાહી ।
 રામ કૃપા કરિ ચિતવા જાહી ॥
 અતિ લઘુ રૂપ ધરેઉ હનુમાના ।
 પૈઠા નગર સુમિરિ ભગવાના ॥
 મંદિર મંદિર પ્રતિ કરિ સોધા ।
 દેખે જહું તહું અગનિત જોધા ॥
 ગયઉ દસાનન મંદિર માહી ।
 અતિ બિચિત્ર કહિ જાત સો નાહી ॥
 સથન કિએ દેખા કપિ તેહી ।
 મંદિર મહું ન દીખિ બેદેહી ॥
 ભવન એક પુનિ દીખ સુહાવા ।
 હરિ મંદિર તહું લિશ બનાવા ॥

:: Doha - 5::

રામાયુધ અંકિત ગૃહ સોભા બરનિ ન જાઈ ।
નવ તુલસિકા બૃંદ તહીં દેખિ હરથ કપિરાઈ ॥

લંકા નિસિયર નિકર નિવાસા ।
ઈહાઁ કહાઁ સજજન કર બાસા ॥
મન મહું તરક કરેં કપિ લાગા ।
તેહીં સમય બિભીષણુ જાગા ॥
રામ રામ તેહિં સુમિરન કીન્હા ।
હદયું હરથ કપિ સજજન ચીન્હા ॥
એહિ સન હઠ કરિહઉ પહિયાની ।
સાધુ તે હોઈ ન કારજ હાની ॥
બિપ્ર રૂપ ધરિ બચન સુનાએ ।
સુનત બિભીષણ ઉઠિ તહીં આએ ॥
કરિ પ્રનામ પૂછી કુસલાઈ ।
બિપ્ર કહહુ નિજ કથા બુઝાઈ ॥
કી તુમ્હ હરિ દાસનહ મહું કોઈ ।
મોરેં હદય પ્રીતિ અતિ હોઈ ॥
કી તુમ્હ રામુ દીન અનુરાગી ।
આયહુ મોહિ કરન બડભાગી ॥

:: Doha - 6 ::

તથ હનુમંત કહી સબ રામ કથા નિજ નામ ।
સુનતજુગાલતનપુલકમનમગનસુમિરિ ગુન ગ્રામ ।

સુનહુ પવનસુત રહનિ હમારી ।
જિમિ દસનનહિ મહું જ્ઞભ બિયારી ॥
તાત કબહું મોહિ જાનિ અનાથા ।
કરિહહિ કૃપા ભાનુકુલ નાથા ॥
તામસ તનુ કદ્ધ સાધન નાહીં ।
પ્રીતિ ન પદ સરોજ મન માહીં ॥
અબ મોહિ ભા ભરોસ હનુમંતા ।
બિનુ હરિકૃપા મિલહિ નહિ સંતા ॥
જો રઘુભીર અનુયહ કીન્હા ।
તો તુમ્હ મોહિ દરસુ હઠ દીન્હા ॥
સુનહુ બિભીષણ પ્રભુ કે રીતી ।
કરહિ સદા સેવક પર પ્રીતિ ॥
કહહુ કવન મેં પરમ કુલીના ।
કપિ ચંચલ સબહી બિધિ હીના ॥
પ્રાત લેઈ જો નામ હમારા ।
તેહિ દિન તાહિ ન મિલે અહારા ॥

:: Doha - 7 ::

अस मैं अधम सभा सुनु मोहू पर रघुबीर ।
कीन्ही कृपा सुमिरि गुन भरे बिलोचन नीर ॥

जानतहुँ अस स्वामि बिसारी ।
किरहिं ते काहे न होहिं हुआरी ॥
ओहि बिधि कहत राम गुन आमा ।
पावा अनिर्बाच्य बिश्रामा ॥
पुनि सब कथा बिभीषण कही ।
जेहि बिधि जनकसुता तहुँ रही ॥
तब हनुमंत कहा सुनु भाता ।
देखी यहुँ जानकी भाता ॥
जुगुति बिभीषण सकल सुनाई ।
यलेउ पवनसुत बिदा कराई ॥
करि सोई झूप गयउ पुनि तहवाँ ।
बन असोक सीता रह जहवाँ ॥
देखि मनहिं महुँ कीन्ह प्रनामा ।
बेठेहिं भीति जात निसि जामा ॥
कुस तनु सीस जटा ओक बेनी ।
जपति हृदय रघुपति गुन श्रेनी ॥

:: Doha - 8::

निज पद नयन दिँओ मन राम पद कमल लीना ।
परम हुधी भा पवनसुत देखि जानकी दीन ॥

तरु पल्लव महुँ रहा लुकाई ।
कराई बिचार करौं का भाई ॥
तेहि अवसर रावनु तहुँ आवा ।
संग नारि बहुँ किँओ बनावा ॥
बहु बिधि खल सीतहि समुजावा ।
साम दाम भय भेद देखावा ॥
कह रावनु सुनु सुमुखि सयानी ।
मंदोदरी आदि सब रानी ॥
तव अनुचरीं करउ पन मोरा ।
ओक बार बिलोकु मम ओरा ॥
तृन धरि ओट कहति बेठेही ।
सुमिरि अवधपति परम सनेही ॥

सुनु दसमुख ख्योत प्रकासा ।
 कबहुँ ति नविनी करठ बिकासा ॥
 अस मन समुजु कहति जानकी ।
 खल सुधि नहिं रघुबीर बान की ॥
 सठ सूनें हरि आनेहि मोही ।
 अधम निलज्ज लाज नहिं तोही ॥

:: Doha - 9::

आपुहि सुनि ख्योत सम रामहि भानु समान ।
 परुष बचन सुनि काहि असि बोला अतिभिसिआन ॥
 सीता तें मम कृत अपमाना ।
 कटिहउ तव सिर कठिन कृपाना ॥
 नाहिं त सपदि मानु मम बानी ।
 सुमुजि होति न त ज्वन हानी ॥
 स्याम सरोज दाम सम सुंदर ।
 प्रभु भुज करि कर सम दसकंधर ॥
 सो भुज कंठ ति तव असि धोरा ।
 सुनु सठ अस प्रवान पन मोरा ॥
 चंद्रहास हरु मम परिताप ।
 रघुपति बिरह अनल संजात ॥
 सीतल निसित बहसि बर धारा ।
 कह सीता हरु मम हुअ भारा ॥
 सुनत बचन पुनि मारन धावा ।
 मयतनयाँ कहि नीति भुजावा ॥
 कहेसि सकल निसियरन्हि बोलाई ।
 सीतहि भहु बिधि गासहु जाई ॥
 मास दिवस महुँ कहा न माना ।
 तौ मैं मारबि काहि कृपाना ॥

:: Doha - 10::

भवन गयउ दसकंधर ईहाँ पिसाचिनि बृंद ।
 सीतहि त्रास देखावहिं धरहिं रूप बहु मंद ॥
 त्रिजटा नाम राच्छसी ओका ।
 राम चरन रति निपुन बिबेका ॥
 सबन्हो बोलि सुनाएसि सपना ।
 सीतहि सेठ करहु हित अपना ॥
 सपने बानर लंका जारी ।
 जतुधान सेना सब मारी ॥

ખર આરુદ્ર નગન દસસીસા ।
 મુંડિત સિર ખંડિત ભુજ બીસા ॥
 એહિ બિધિ સો દચ્છિન દિસિ જાઈ ।
 લંકા મનહું બિભીષન પાઈ ॥
 નગર કિરી રઘુબીર દોહાઈ ।
 તથ પ્રભુ સીતા બોલિ પઠાઈ ॥
 યહ સપના મેં કહઉં પુકારી ।
 હોઈહિ સત્ય ગાંચે દિન ચારી ॥
 તાસુ બચન સુનિ તે સબ ડરી ।
 જનકસુતા કે ચરનન્દિ પરી ॥

:: Doha - 11::

જહેં તહેં ગઈ સકલ તથ સીતા કર મન સોચ ।
 માસ હિવસ બીતે મોહિ મારિહિ નિસિયર પોચ॥

ન્રિંગટા સન બોલી કર જોરી ।
 માતુ બિપતિ સંગિનિ તે મોરી ॥
 તજો દેહ કર બેગા ઉપાઈ ।
 દુસહ બિરહુ અબ નહિ સહિ જાઈ ॥
 આનિ કાઠ રચુ ચિતા બનાઈ ।
 માતુ અનલ પુનિ દેહિ લગાઈ ॥

સત્ય કરહિ મમ પ્રીતિ સયાની ।
 સુને કો શ્રવન સૂલ સમ બાની ॥
 સુનત બચન પદ ગહિ સમુજાઓસિ ।
 પ્રભુ પ્રતાપ બલ સુજસુ સુનાઓસિ ॥
 નિસિ ન અનલ મિલ સુનુ સુકુમારી ।
 અસ કહિ સો નિજ ભવન સિધારી ॥

કહ સીતા બિધિ ભા પ્રતિકૂલા ।
 મિલિહિ ન પાવક મિટિહિ ન સૂલા ॥
 દેખિઅત પ્રગટ ગગન અંગારા ।
 અવનિ ન આવત એકઉ તારા ॥
 પાવકમય સસિ સ્વવત ન આળી ।
 માનહું મોહિ જનિ હતભાળી ॥

સુનહિ બિનય મમ બિટપ અસોકા ।
 સત્ય નામ કર હરુ મમ સોકા ॥
 નૂતન કિસલય અનલ સમાના ।
 દેહિ અગિનિ જનિ કરહિ નિદાના ॥
 દેખિ પરમ બિરહાકુલ સીતા ।
 સો છન કપિહિ કલપ સમ બીતા ॥

:: Doha - 12 ::

કપિ કરિ હદ્યં બિચાર દીનિઃ મુદ્રિકા ડારિ તથ ।
જનુ અસોક અંગાર દીન્હ હરધિ ઉઠિ કર ગણેઉ ॥

તથ દેખી મુદ્રિકા મનોહર ।
રામ નામ અંકિત અતિ સુંદર ॥
ચકિત ચિતવ મુદરી પહેલાની ।
હરધ બિધાદ હદ્યં અફુલાની ॥
જાતિ કો સકઈ અજ્ય રઘુરાઈ ।
માયા તેં અસિ રચિ નહિં જઈ ॥

સીતા મન બિચાર કર નાના ।
મધુર બચન બોલેઉ હનુમાના ॥
રામચંદ્ર ગુન બરનેં લાગા ।
સુનતહિં સીતા કર દુખ ભાગા ॥
લાગી સુનેં શ્રવન મન લાઈ ।
આદિહુ તેં સબ કથા સુનાઈ ॥

શ્રવનામૃત જેહિ કથા સુહાઈ ।
કહી સો પ્રગટ હોતિ કિન ભાઈ ॥

તથ હનુમંત નિકટ ચલિ ગયઊ ।
દિરિ બૈઠી મન બિસમય ભયઊ ॥

રામ દૂત મૈં માતુ જનકી ।
સત્ય સપથ કરુનાનિધાન કી ॥

યહ મુદ્રિકા માતુ મૈં આની ।
દીનિઃ રામ તુમહ કહું સહિદાની ॥

નર બાનરાહિ સંગ કહુ કેસે ।
કહી કથા ભઈ સંગતિ જૈસે ॥

:: Doha - 13 ::

કપિ કે બચન સપ્રેમ સુનિ ઉપજા મન બિસ્વાસ ।
જાના મન કમ બચન યહ કૃપાસિધુ કર દાસ ॥

હરિજન જાનિ પ્રીતિ અતિ ગાઢી ।
સજલ નયન પુલકાવલિ બાઢી ॥

બૂડત બિરહ જલધિ હનુમાના ।
ભયહુ તાત મો કહું જલજાના ॥

અબ કહુ કુસલ જાઉ બલિહારી ।
અનુજ સહિત સુખ ભવન ખરારી ॥

कोमलचित् झूपाल रघुराई ।
 कपि केछि हेतु धरी निहुराई ॥
 सहज बानि सेवक सुखदायक ।
 कबहुँक सुरति करत रघुनायक ॥
 कबहुँ नयन मम सीतल ताता ।
 होईहिं निरभि स्याम मृदु गाता ॥

 बचनु न आव नयन भरे बारी ।
 अहह नाथ हों निपट बिसारी ॥
 देखि परम बिरहाकुल सीता ।
 बोला कपि मृदु बचन बिनीता ॥
 मातु कुसल प्रभु अनुज समेता ।
 तब हुअ हुधी सुकृपा निकेता ॥

 जनि जननी मानहु जियँ उना ।
 उमह ते प्रेमु राम के हूना ॥

:: Doha - 14 ::

रघुपति कर संदेशु अब सुनु जननी धरि धीर ।
 अस कहि कपि गदगद भयउ भरे बिलोचन नीर ।

 कहेउ राम बियोग तव सीता ।
 मो कहुँ सकल भओ बिपरीता ॥
 नव तरु किसलय मनहुँ इसानू ।
 कालनिसा सम निसि ससि भानू ॥
 कुबलय बिपिन कुंत बन सरिसा ।
 बारिए तपत तेल जनु बरिसा ॥

 जे हित रहे करत तेई पीरा ।
 उरग स्वास सम निबिध सभीरा ॥
 कहेहु ते कछु हुअ धटि होई ।
 काहि कहों यह जान न कोई ॥
 तत्व प्रेम कर मम अरु तोरा ।
 जनत प्रिया ओकु मनु मोरा ॥

 सो मनु सदा रहत तोहि पाई ।
 जनु प्रीति रसु ओतनेहि माई ॥
 प्रभु संदेशु सुनत जेहेही ।
 मगन प्रेम तन सुधि नहिं तेही ॥
 कह कपि हृदयँ धीर धरु माता ।
 सुभिरु राम सेवक सुखदाता ॥

 उर आनहु रघुपति प्रभुताई ।
 सुनि मम बचन तजहु कदराई ॥

:: Doha - 15 ::

निसियर निकर पतंग सम रघुपति बान कृसानु ।
जननी हृदयं धीर धरे जरे निसाचर जानु ॥

ओं रघुभीर होति सुषिं पाई ।
करते नहिं बिलंबु रघुराई ॥
राम बान रबि उअँ जानकी ।
तम बहुथ कहूँ जातुधान की ॥
अबहिं मातु मैं जाउं लवाई ।
प्रभु आयसु नहिं राम दोहाई ॥

कछुक दिवस जननी धरे धीरा ।
कपिन्ह सहित अहलहिं रघुभीरा ॥
निसियर मारि तोहि लै जैहहिं ।
तिहुँ पुर नारदाहि जसु गौहहिं ॥
हुं सुत कपि सब तुम्हहिं समाना ।
जातुधान अति भट बलवाना ॥

मोरें हृदयं परम संदेहा ।
सुनि कपि प्रगट कीन्हि निज देहा ॥
कनक भूधराकार सरीरा ।
समर भयंकर अतिबल भीरा ॥
सीता मन भरोस तब भयउ ।
पुनि लघु रूप पवनसुत लयउ ॥

:: Doha - 16 ::

सुनु माता साखामृग नहिं बल भुद्धि बिसाल ।
प्रभु प्रताप तें गरुडहि खाई परम लघु व्याल ॥

मन संतोष सुनत कपि बानी ।
भगति प्रताप तेज बल सानी ॥
आसिष दीन्हि रामप्रिय जाना ।
होहु तात बल सील निधाना ॥
अजर अमर गुननिधि सुत होहु ।
करहुँ बहुत रघुनाथक होहु ॥

करहुँ कृपा प्रभु अस सुनि काना ।
निर्भर प्रेम मगन हनुमाना ॥
बार बार नाचेसि पद सीसा ।
बोला भयन जोरि कर कीसा ॥
अब कृतकृत्य भयउ मैं माता ।
आसिष तव अमोघ विघ्याता ॥

સુનહુ માતુ મોહિ અતિસય ભૂખા ।
 લાગિ દેખિ સુંદર ફલ રૂખા ॥
 સુનુ સુત કરહિ બિપિન રખવારી ।
 પરમ સુભટ રજનીચર ભારી ॥
 તિંહ કર ભય માતા મોહિ નાહીં ।
 જો તુંહ સુખ માનહુ મન માહીં ॥

:: Doha - 17 ::

દેખિ બુદ્ધિ બલ નિપુન કપિ કહેઉ જનકી જાહુ ।
 રધુપતિ ચરન હદ્યે ધરિ તાત મધુર ફલ ખાહુ ॥
 ચલેઉ નાઈ સિર પેઠેઉ બાગા ।
 ફલ ખાઓસિ તરુ તોરૈ લાગા ॥
 રહે તહીં બહુ ભટ રખવારે ।
 કદ્ધ મારેસિ કદ્ધ જાઈ પુકારે ॥
 નાથ એક આવા કપિ ભારી ।
 તેહિ અસોક બાટિકા ઉજારી ॥
 ખાઓસિ ફલ અરુ બિટપ ઉપારે ।
 રચક મર્હિ મર્હિ મહે ડારે ॥
 સુનિ રાવન પઠાએ ભટ નાના ।
 તિંહહિ દેખિ ગજેઉ હનુમાના ॥
 સબ રજનીચર કપિ સંધારે ।
 ગાંધે પુકારત કદ્ધ અધમારે ॥
 પુનિ પઠયઉ તેહિ અચછકુમારા ।
 ચલા સંગ લે સુભટ અપારા ॥
 આવત દેખિ બિટપ ગહી તજી ।
 તાહિ નિપાતિ મહાધુનિ ગજી ॥

:: Doha - 18 ::

કદ્ધ મારેસિ કદ્ધ મદેસિ કદ્ધ મિલાએસિ ધરિ ધૂરિ ।
 કદ્ધ પુનિ જાઈ પુકારે પ્રભુ મર્કટ બલ ભૂરિ ॥
 સુનિ સુતબધ લંકેસ રિસાના ।
 પઠાએસિ મેઘનાદ બલવાના ॥
 મારસિ જનિ સુત બાંધેસુ તાહી ।
 દેખિઅ કપિહિ કહીં કર આહી ॥

ચલા ઈરજિત અતુલિત જોધા ।
 બંધુ નિધન સુનિ ઉપજ કોધા ॥
 કપિ દેખા દારુન ભટ આવા ।
 કટકટાઈ ગર્જી અરુ ધાવા ॥
 અતિ બિસાલ તરુ એક ઉપારા ।
 બિરથ કીન્હ લંકેસ કુમારા ॥

 રહે મહાભટ તાકે સંગા ।
 ગાહિ ગાહિ કપિ મર્દઈ નિજ અંગા ॥
 તિન્હાહિ નિપાતિ તાહિ સન બાજા ।
 ભિરે જુગલ માનહું ગજરાજા ॥
 મુઠિકા માર્દિ ચઢા તરુ જાઈ ।
 તાહિ એક છન મુરુછા આઈ ॥

 ઉઠિ બહોરિ કીન્હસિ બહુ માયા ।
 અતિ ન જાઈ પ્રભાંજન જાયા ॥

:: Doha - 19 ::

બ્રહ્મ અસ્ત્ર તેહિ સાઁધા કપિ મન કીન્હ બિચાર ।
 જો ન બ્રહ્મસર માનઉ મહિમા મિટઈ અપાર ॥

 બ્રહ્મબાન કપિ કહું તેહિ મારા ।
 પરતિહું બાર કટકુ સંધારા ॥
 તેહિ દેખા કપિ મુરુછિત ભયળી ।
 નાગપાસ બાંધેસિ લૈ ગયળી ॥

 જસુ નામ જપિ સુનહુ ભવાની ।
 ભવ બંધન કાટહિ નર ગ્યાની ॥

 તાસુ હૃત કિ બંધ તરુ આવા ।
 પ્રભુ કારજ લગ્ન કપિહિ બંધાવા ॥
 કપિબંધન સુનિ નિસિયર ધાએ ।
 કોતુક લાગ્ન સભાં સબ આએ ॥

 દસમુખ સભા દીખિ કપિ જાઈ ।
 કહિ ન જાઈ કછુ અતિ પ્રભુતાઈ ॥

 કર જોરે સુર હિસિપ બિનીતા ।
 ભૂકુટિ બિલોકત સકલ સભીતા ॥
 દેખિ પ્રતાપ ન કપિ મન સંકા ।
 જિમિ અહિગન મહું ગરૂડ અસંકા ॥

:: Doha - 20::

કપિહિ બિલોકિ દસાનન બિહસા કહિ દુબાંદ ।
 ચુતબધ સુરતિ કીન્હ પુનિ ઉપજ હદ્યં બિધાં ॥

ਕਹ ਲੰਕੇਸ ਕਵਨ ਤੋਂ ਕੀਸਾ ।
 ਕੇਛਿ ਕੇ ਬਲ ਘਾਲੇਹਿ ਬਨ ਖੀਸਾ ॥
 ਕੀ ਥੌ ਅਰਵਨ ਸੁਨੇਹਿ ਨਹਿੰ ਮੋਹੀ ।
 ਏਖਉ ਅਤਿ ਅਸਾਂਕ ਸਠ ਤੋਹੀ ॥
 ਮਾਰੇ ਨਿਚਿਧਰ ਕੇਛਿੰ ਅਪਰਾਧਾ ।
 ਕਛੁ ਸਠ ਤੋਹੀ ਨ ਪ੍ਰਾਨ ਕਈ ਬਾਧਾ ॥

 ਸੁਜੁ ਰਾਵਨ ਭਖਾਂਡ ਨਿਕਾਧਾ ।
 ਪਾਈ ਜਾਸੁ ਬਲ ਬਿਰਥਤ ਮਾਧਾ ॥
 ਜਾਕੇ ਬਲ ਬਿਰਥਿ ਹਰਿ ਈਸਾ ।
 ਪਾਲਤ ਸੂਝਤ ਹਰਤ ਦਸਸੀਸਾ ॥
 ਜਾ ਬਲ ਸੀਸ ਧਰਤ ਸਹਸਾਨਨ ।
 ਅਂਡਕੋਸ ਸਮੇਤ ਗਿਰਿ ਕਾਨਨ ॥

 ਧਰਈ ਜੋ ਬਿਬਿਧ ਹੇਠ ਸੁਰਗਾਤਾ ।
 ਤੁਮਹ ਸੇ ਸਠਾਂਹ ਸਿਆਵਨੁ ਦਾਤਾ ॥
 ਹਰ ਕੋਂਢਂਡ ਕਠਿਨ ਜੇਹਿੰ ਭਾਂਜਾ ।
 ਤੇਹਿ ਸਮੇਤ ਨੂਪ ਫਲ ਮਦ ਗਾਂਜਾ ॥
 ਖਰ ਦੂਧਨ ਤ੍ਰਿਸਿਰਾ ਅਰੁ ਬਾਲੀ ।
 ਬਧੇ ਸਕਲ ਅਤੁਲਿਤ ਬਲਸਾਲੀ ॥

:: Doha - 21 ::

ਜਾਕੇ ਬਲ ਲਵਲੇਸ ਤੋਂ ਜਿਤੇਹੁ ਚਰਾਚਰ ਜਾਰਿ।
 ਤਾਸੁ ਛੂਟ ਮੈਂ ਜਾ ਕਰਿ ਹਰਿ ਆਨੇਹੁ ਪ੍ਰਿਯ ਨਾਰਿ॥

ਜਾਨਉ ਮੈਂ ਤੁਮਹਾਰਿ ਪ੍ਰਭੁਤਾਈ ।
 ਸਹਸ਼ਬਾਹੁ ਸਨ ਪਰੀ ਲਰਾਈ ॥
 ਸਮਰ ਬਾਲਿ ਸਨ ਕਰਿ ਜਸੁ ਪਾਵਾ ।
 ਸੁਨਿ ਕਪਿ ਬਚਨ ਬਿਹਿਸਿ ਬਿਹਿਰਾਵਾ ॥
 ਖਾਧਉ ਫਲ ਪ੍ਰਭੁ ਲਾਗੀ ਭੂੰਖਾ ।
 ਕਪਿ ਸੁਭਾਵ ਤੋਂ ਤੋਰੇਉ ਰੁਖਾ ॥

 ਸਥ ਕੇ ਦੇਹ ਪਰਮ ਪ੍ਰਿਯ ਸਵਾਮੀ ।
 ਮਾਰਹਿੰ ਮੋਹਿ ਕੁਮਾਰਗ ਗਾਮੀ ॥
 ਜਿਨਹ ਮੋਹਿ ਮਾਰਾ ਤੇ ਮੈਂ ਮਾਰੇ ।
 ਤੇਹਿ ਪਰ ਬਾਂਧੇਉ ਤਨਥੱ ਤੁਮਹਾਰੇ ॥
 ਮੋਹਿ ਨ ਕਛੁ ਬਾਂਧੇ ਕਈ ਲਾਜਾ ।
 ਕੀਨਹ ਯਹਉ ਨਿਜ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰ ਕਾਜਾ ॥

ਬਿਨਤੀ ਕਰਉ ਜੇਹਿ ਕਰ ਰਾਵਨ ।
 ਸੁਨਛੁ ਮਾਨ ਤਜਿ ਮੋਰ ਸਿਖਾਵਨ ॥
 ਦੇਖਣੁ ਤੁਮਹੁ ਨਿਜ ਕੁਲਹਿ ਬਿਚਾਰੀ ।
 ਭਮ ਤਜਿ ਭਜਹੁ ਭਗਤ ਭਯ ਹਾਰੀ ॥
 ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਅਤਿ ਕਾਲ ਤੇਰਾਈ ।
 ਜੇ ਸੁਰ ਅਸੁਰ ਥਰਾਥਰ ਖਾਈ ॥

 ਤਾਸੋਂ ਬਧਰੁ ਕਬਹੂੰ ਨਛਿ ਕੀਝੇ ।
 ਮੋਰੇ ਕਹੇ ਜਾਨਕੀ ਫੀਝੈ ॥

:: Doha - 22 ::

ਪ੍ਰਨਤਪਾਲ ਰਘੁਨਾਥਕ ਕਰੁਨਾ ਸਿੱਖੁ ਖਰਾਰਿ ।
 ਗਾਂਡੇ ਸਰਨ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਮਿਛੇਂ ਤਵ ਅਪਰਾਧ ਬਿਸਾਰਿ ॥

 ਰਾਮ ਚਰਨ ਪਾਂਕਜ ਉਰ ਧਰਹੂ ।
 ਲਾਂਕਾ ਅਚਲ ਰਾਙੁ ਤੁਮਹੁ ਕਰਹੂ ॥
 ਰਿਧਿ ਪੁਲਸਿਤ ਜਸੁ ਬਿਮਲ ਮਧਾਂਕਾ ।
 ਤੇਹਿ ਸਚਿ ਮਹੂੰ ਜਨਿ ਹੋਹੁ ਕਲਾਂਕਾ ॥
 ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਗਿਰਾ ਨ ਸੋਹਾ ।
 ਦੇਖੁ ਬਿਚਾਰਿ ਤਾਗਿ ਮਦ ਮੋਹਾ ॥

 ਬਚਨ ਛੀਨ ਨਛਿ ਸੋਹ ਸੁਰਾਰੀ ।
 ਸਥ ਭੂਖਨ ਭੂਖਿਤ ਬਰ ਨਾਰੀ ॥
 ਰਾਮ ਬਿਮੁਖ ਸਾਂਪਤਿ ਪ੍ਰਭੁਤਾਈ ।
 ਜਾਈ ਰਾਣੀ ਪਾਈ ਬਿਨੁ ਪਾਈ ॥
 ਸਾਂਕਲ ਮੂਲ ਜਿਨਹ ਸਚਿਤਾਹ ਨਾਈ ।
 ਬਰਧਿ ਗਾਂਡੇ ਪੁਨਿ ਤਬਹਿ ਸੁਆਈ ॥

 ਸੁਨੁ ਦਸਕੰਠ ਕਹਉ ਪਨ ਰੋਪੀ ।
 ਬਿਮੁਖ ਰਾਮ ਗਾਤਾ ਨਛਿ ਕੋਪੀ ॥
 ਸਾਂਕਰ ਸਾਂਕਸ ਬਿਨੁ ਅਜ ਤੋਛੀ ।
 ਸਕਾਂਛੇ ਨ ਰਾਮੁ ਰਾਮ ਕਰ ਫੋਛੀ ॥

:: Doha - 23 ::

ਮੋਹਮੂਲ ਬਹੁ ਸੂਲ ਪ੍ਰਦ ਤਾਗਹੁ ਤਮ ਅਭਿਮਾਨ ।
 ਭਜਹੁ ਰਾਮ ਰਘੁਨਾਥਕ ਝੁਪਾ ਸਿੱਖੁ ਭਗਵਾਨ ॥

 ਜਦਪਿ ਕਾਣੀ ਕਪਿ ਅਤਿ ਛਿਤ ਬਾਨੀ ।
 ਭਗਤਿ ਬਿਖੇਕ ਬਿਰਤਿ ਨਥ ਸਾਨੀ ॥
 ਬੋਲਾ ਬਿਛਿ ਮਛਾ ਅਭਿਮਾਨੀ ।
 ਮਿਲਾ ਹਮਹਿ ਕਪਿ ਗੁਰ ਬੜੇ ਜਾਨੀ ॥
 ਮੂਤਧੁ ਨਿਕਟ ਆਈ ਖਲ ਤੋਛੀ ।
 ਲਾਗੇਂਦਿ ਅਥਮ ਸਿਖਾਵਨ ਮੋਛੀ ॥

ઉલટા હોઈહિ કહ હનુમાના ।
 મતિભ્રમ તોર પ્રગટ મેં જાના ॥
 સુનિ કપિ બચન બહુત ખિસિઆના ।
 બેળિ ન હરદુ મૂળ કર પ્રાના ॥
 સુનત નિસાચર મારન ધાએ ।
 સચિવના સહિત બિભીષનુ આએ ॥
 નાઈ સીસ કરિ બિનય બહૂતા ।
 નીતિ બિરોધ ન મારિએ દૂતા ॥
 આન દંડ કછુ કરિએ ગોસાઈ ।
 સબહી કહા મંગ બલ ભાઈ ॥
 સુનત બિહસિ બોલા દસકંધર ।
 અંગ ભંગ કરિ પઠઈએ બંદર ॥

:: Doha - 24 ::

કપિ કે મમતા પૂછ પર સબહિ કહઉ સમુજ્ઞાઈ ।
 તેલ બોરિ પટ બાંધિ પુનિ પાવક દેહુ લગાઈ ॥
 પૂછહીન બાનર તહેં જાઈહિ ।
 તથ સઠ નિજ નાથહિ લઈ આઈહિ ॥
 જિના કે કીનિદસિ બહુ બડાઈ ।
 દેખઉ મેં તિના કે પ્રભુતાઈ ॥
 બચન સુનત કપિ મન મુસુકાના ।
 ભઈ સહાય સારદ મેં જાના ॥
 જાતુધાન સુનિ રાવન બચના ।
 લાગે રચેં મૂળ સોઈ રચના ॥
 રહા ન નગર બસન ધૂત તેલા ।
 બાઢી પૂછ કીના કપિ ખેલા ॥
 કૌતુક કહેં આએ પુરબાસી ।
 મારહિ ચરન કરહિ બહુ હાંસી ॥
 બાજહિ ઠોલ દેહિ સબ તારી ।
 નગર ફેરિ પુનિ પૂછ પ્રજારી ॥
 પાવક જરત દેખિ હનુમંતા ।
 ભયઉ પરમ લઘુરૂપ તુરંતા ॥
 નિબુદ્ધિ ચહેરુ કપિ કનક અટારી ।
 ભઈ સભીત નિસાચર નારી ॥

:: Doha - 25 ::

હરિ પ્રેરિત તેહિ અવસર ચલે મરત ઉનચાસ ।
 અહૃદાસ કરિ ગર્જા કપિ બઢિ લાગ આકાસ ॥

દેહ બિસાલ પરમ હરુઆઈ ।
 મંદિર તેં મંદિર ચહે ધાઈ ॥
 જરી નગર ભા લોગ બિહાલા ।
 ઝપટ લપટ બહુ કોટિ કરાલા ॥
 તાત માતુ હા સુનિઅ યુકારા ।
 એહિ અવસર કો હમહિ ઉબારા ॥
 હમ જો કહા યહ કપિ નહિં હોઈ ।
 બાનર રૂપ ધરે સુર કોઈ ॥
 સાધુ અવગ્યા કર ફલુ એસા ।
 જરી નગર અનાથ કર જૈસા ॥
 જારા નગર નિમિષ એક માહી ।
 એક બિભીષન કર ગૃહ નાહી ॥
 તા કર દૂત અનલ જેહિ સિરિજા ।
 જરા ન સો તેહિ કારન ગિરિજા ॥
 ઉલટિ પલટિ લંકા સબ જારી ।
 કૂદિ પરા પુનિ સિંધુ મજારી ॥

:: Doha - 26 ::

પૂછ ભુજાઈ ખોઈ શ્રમ ધરિ લઘુ રૂપ બહોરિ ।
 જનકસુતા કે આગેં ઠાકુ ભયઉં કર જોરિ ॥
 માતુ મોહિ દીજે કદ્ધુ ચીના ।
 જૈસે રઘુનાયક મોહિ દીના ॥
 ચૂડામનિ ઉતારિ તબ દયળી ।
 હરધ સમેત પવનસુત લયળી ॥
 કહેહુ તાત અસ મોર પ્રનામા ।
 સબ પ્રકાર પ્રભુ પૂરનકામા ॥
 દીન દ્યાલ બિરિહુ સંભારી ।
 હરહુ નાથ મમ સંકટ ભારી ॥
 તાત સકસુત કથા સુનાઓહુ ।
 બાન પ્રતાપ પ્રભુહિ સમુજાઓહુ ॥
 માસ દિવસ મહું નાથ ન આવા ।
 તો પુનિ મોહિ જિઅત નહિં પાવા ॥
 કહુ કપિ કેહિ બિધિ રાખો પ્રાના ।
 તુંહાહુ તાત કહત અબ જાના ॥
 તોહિ દેખિ સીતલિ ભઈ છાતી ।
 પુનિ મો કહું સોઈ હિનુ સો રાતી ॥

:: Doha - 27 ::

જનકસુતહિ સમુઆઈ કરિ બહુ બિધિ ધીરજુ દીના ।
ચરન કમલ સિર નાઈ કપિ ગવનુ રામ પહિં કીના ॥

ચલત મહાધુનિ ગજોસિ ભારી ।
ગર્ભ ચ્રવહિં સુનિ નિસિયર નારી ॥
નાધિ સિંધુ એહિ પારહિ આવા ।
સબદ ડિલિડિલા કપિના સુનાવા ॥
હરણે સબ બિલોડિ હનુમાના ।
નૂતન જન્મ કપિના તથ જાના ॥
મુખ પ્રસશ તન તેજ બિરાજા ।
કીનહેસિ રામચંદ્ર કર કાજા ॥
મિલે સકલ અતિ ભાયે સુખારી ।
તલફત મીન પાવ જિમિ ભારી ॥

ચલે હરબિ રઘુનાયક પાસા ।
પૂંછત કહત નવલ ઈતિહાસા ॥
તથ મધુબન ભીતર સબ આયે ।
અંગાદ સંમત મધુ ફલ ખાયે ॥
રખવારે જબ બરજન લાગે ।
મુણ્ણ પ્રહાર હનત સબ ભાગે ॥

:: Doha - 28 ::

જાઈ પુકારે તે સબ બન ઉજાર જુબરાજ ।
સુનિ સુશ્રીવ હરષ કપિ કરિ આયે પ્રભુ કાજ ॥

જો ન હોતિ સીતા સુધિ પાઈ ।
મધુબન કે ફલ સકહિં ડિ ખાઈ ॥
એહિ બિધિ મન બિચાર કર રાજા ।
આઈ ગાયે કપિ સહિત સમાજા ।
આઈ સબનહિ નાવા પદ સીસા ।
મિલેઉ સબનહિ અતિ પ્રેમ કપીસા ॥

પૂંછી કુસલ કુસલ પદ દેખી
રામ કૃપાં ભા કાજુ બિસેધી ॥
નાથ કાજુ કીનહેઉ હનુમાના ।
રાખે સકલ કપિના કે પ્રાના ॥
સુનિ સુશ્રીવ બહુરિ તેહિ મિલેઉ ।
કપિના સહિત રઘુપતિ પહિં ચલેઉ ॥

રામ કપિના જબ આવત દેખા ।
કિએં કાજુ મન હરણ બિસેધા ॥
ફટિક સિલા બેઠે દ્વૌ ભાઈ ।
પરે સકલ કપિ ચરનનહિ જાઈ ॥

:: Doha - 29 ::

ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਹਿਤ ਸਥ ਭੇਟੇ ਰਧੁਪਤਿ ਕਰਨਾ ਪੁੰਜ ।
 ਪੂੰਧੀ ਕੁਸਲ ਨਾਥ ਅਥ ਕੁਸਲ ਦੇਖਿ ਪਦ ਕੰਘ ॥

ਆਮਵਾਂਤ ਕਹ ਸੁਨੁ ਰਧੁਰਾਧਾ ।
 ਜਾ ਪਦ ਨਾਥ ਕਰਖੁ ਤੁਮਛ ਦਾਧਾ ॥

ਤਾਛਿ ਸਦਾ ਸੁਭ ਕੁਸਲ ਨਿਰੰਤਰ ।
 ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ ਤਾ ਉਪਰ ॥

ਸੋਈ ਬਿਜਈ ਬਿਨਈ ਗੁਨ ਸਾਗਰ ।
 ਤਾਸੁ ਸੁਜਸੁ ਤੈਲੋਕ ਉਆਗਰ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਝੁਪਾ ਭਧਉ ਸਥੁ ਕਾਝੂ ।
 ਜਨਮ ਹਮਾਰ ਸਫਲ ਭਾ ਆਝੂ ॥

ਨਾਥ ਪਵਨਸੁਤ ਕੀਨਿਛ ਜੋ ਕਰਨੀ ।
 ਸਹਸਾਹੁੰ ਮੁਖ ਨ ਜਾਈ ਸੋ ਬਰਨੀ ॥

ਪਵਨਤਨਥ ਕੇ ਚਰਿਤ ਸੁਹਾਏ ।
 ਆਮਵਾਂਤ ਰਧੁਪਤਿਛ ਸੁਨਾਏ ॥

ਸੁਨਤ ਝੁਪਾਨਿਧਿ ਮਨ ਅਤਿ ਭਾਏ ।
 ਪੁਨਿ ਹਨੁਮਾਨ ਹਰਿਛ ਛਿਧੁੰ ਲਾਏ ॥

ਕਹਖੁ ਤਾਤ ਕੇਛਿ ਭਾਂਤਿ ਜਾਨਕੀ ।
 ਰਹਤਿ ਕਰਤਿ ਰੱਖਾ ਸਵਪ੍ਰਾਨ ਕੀ ॥

:: Doha - 30 ::

ਨਾਮ ਪਾਹੜੁ ਹਿਵਸ ਨਿਸਿ ਧਾਨ ਤੁਮਹਾਰ ਕਪਾਟ ।
 ਲੋਚਨ ਨਿਜ ਪਦ ਜੰਤ੍ਰਿਤ ਜਾਛਿ ਪ੍ਰਾਨ ਕੇਛਿ ਬਾਟ ॥

ਚਲਤ ਮੌਛਿ ਚੂਡਾਮਨਿ ਫੀਨਈ ।
 ਰਧੁਪਤਿ ਵਹਿੰ ਲਾਈ ਸੋਈ ਲੀਨਈ ॥

ਨਾਥ ਜੁਗਲ ਲੋਚਨ ਭਰਿ ਬਾਰੀ ।
 ਬਚਨ ਕਹੇ ਕਥੁ ਜਨਕਕੁਮਾਰੀ ॥

ਅਨੁਜ ਸਮੇਤ ਗਛੇਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਚਰਨਾ ।
 ਫੀਨ ਬਂਧੁ ਪ੍ਰਨਤਾਰਤਿ ਹਰਨਾ ॥

ਮਨ ਕਮ ਬਚਨ ਚਰਨ ਅਨੁਰਾਗੀ ।
 ਕੇਛਿ ਅਪਰਾਧ ਨਾਥ ਹੌ ਤਵਾਗੀ ॥

ਅਵਗੁਨ ਏਕ ਮੌਰ ਮੈ ਮਾਨਾ ।
 ਬਿਛੁਰਤ ਪ੍ਰਾਨ ਨ ਕੀਨਹ ਪਧਾਨਾ ॥

ਨਾਥ ਸੋ ਨਿਧਨਿਛ ਕੋ ਅਪਰਾਧਾ ।
 ਨਿਸਰਤ ਪ੍ਰਾਨ ਕਰਹਿ ਹਠਿ ਬਾਧਾ ॥

ਬਿਰਛ ਅਗਿਨਿ ਤਨੁ ਤੂਲ ਸਮੀਰਾ ।
 ਸਵਾਸ ਜੁਝ ਛਨ ਮਾਛਿ ਸਰੀਰਾ ॥
 ਨਧਨ ਖਵਹਿ ਜਲੁ ਨਿਜ ਹਿਤ ਲਾਭੀ ।
 ਜੈਂ ਨ ਪਾਵ ਫੇਡ ਬਿਰਛਾਭੀ ॥
 ਸੀਤਾ ਕੇ ਅਤਿ ਬਿਪਤਿ ਬਿਸਾਲਾ ।
 ਬਿਨਹਿ ਕਹੇ ਭਲਿ ਦੀਨਦਿਆਲਾ ॥

:: Doha - 31 ::

ਨਿਮਿਖ ਨਿਮਿਖ ਕਰਨਾਨਿਧਿ ਜਾਹਿ ਕਲਪ ਸਮ ਬੀਤਿ ।
 ਬੇਗਿ ਯਲਿ ਅਗ੍ਰ ਭੁਜ ਬਲ ਖਲ ਫਲ ਜ਼ਤਿ ॥

ਸੁਨਿ ਸੀਤਾ ਦੁਖ ਪ੍ਰਭੁ ਸੁਖ ਅਧਨਾ ।
 ਭਰਿ ਆਏ ਜਲ ਰਾਜਿਵ ਨਧਨਾ ॥

ਬਚਨ ਕਾਥੁੰ ਮਨ ਮਮ ਗਤਿ ਜਾਹੀ ।

ਸਪਨੇਛੁੰ ਬ੍ਰਾਹਮਿਕ ਬਿਪਤਿ ਤਿ ਤਾਹੀ ॥

ਕਹੁ ਹਨੁਮਤ ਬਿਪਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ।

ਜਬ ਤਵ ਸੁਮਿਰਨ ਭਜਨ ਨ ਹੋਈ ॥

ਕੇਤਿਕ ਬਾਤ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਤੁਧਾਨ ਕੀ ।
 ਰਿਪੁਛਿ ਜਤਿ ਆਨਿਭੀ ਜਾਨਕੀ ॥

ਸੁਨੁ ਕਪਿ ਤੋਛਿ ਸਮਾਨ ਉਪਕਾਰੀ ।

ਨਹਿੰ ਕੋਉ ਸੁਰ ਨਰ ਸੁਨਿ ਤਨੁਧਾਰੀ ॥

ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਕਾਰ ਕਰੌ ਕਾ ਤੋਰਾ ।

ਸਨਮੁਖ ਹੋਈ ਨ ਸਕਤ ਮਨ ਮੋਰਾ ॥

ਸੁਨੁ ਸੁਤ ਤੋਛਿ ਉਰਿਨ ਮੈਂ ਨਾਹੀਂ ।

ਫੇਖੇਉ ਕਰਿ ਬਿਚਾਰ ਮਨ ਮਾਹੀਂ ॥

ਪੁਨਿ ਪੁਨਿ ਕਪਿਛਿ ਚਿਤਵ ਸੁਰਗਾਤਾ ।

ਲੋਚਨ ਨੀਰ ਪੁਲਕ ਅਤਿ ਗਾਤਾ ॥

:: Doha - 32 ::

ਸੁਨਿ ਪ੍ਰਭੁ ਬਚਨ ਬਿਲੋਕਿ ਮੁਖ ਗਾਤ ਹਰਖਿ ਹਨੁਮਤ ।
 ਚਰਨ ਪਰੇਉ ਪ੍ਰੇਮਾਕੁਲ ਤ੍ਰਾਹਿ ਤ੍ਰਾਹਿ ਭਗਵਾਂਤ ॥

ਬਾਰ ਬਾਰ ਪ੍ਰਭੁ ਚਹੈਈ ਉਠਾਵਾ ।
 ਪ੍ਰੇਮ ਮਗਨ ਤੇਛਿ ਉਠਿ ਨ ਭਾਵਾ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਕਰ ਪੱਕਝ ਕਪਿ ਕੇ ਸੀਸਾ ।

ਸੁਮਿਰਿ ਸੋ ਦਸਾ ਮਗਨ ਗੌਰੀਸਾ ॥

ਸਾਵਧਾਨ ਮਨ ਕਰਿ ਪੁਨਿ ਸੰਕਰ ।

ਲਾਗੇ ਕਹਨ ਕਥਾ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ॥

ਕਪਿ ਉਠਾਈ ਪ੍ਰਭੂ ਹਵਥੁੰ ਲਗਾਵਾ ।
 ਕਰ ਗਛਿ ਪਰਮ ਨਿਕਟ ਬੇਠਾਵਾ ॥
 ਕਛੂ ਕਪਿ ਰਾਵਨ ਪਾਲਿਤ ਲੰਕਾ ।
 ਕੋਛਿ ਬਿਧਿ ਫ਼ਲੇਉ ਹੁਗ੍ ਅਤਿ ਬੰਦਾ ॥
 ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰਸ਼ਸ਼ ਜਾਨਾ ਹਨੁਮਾਨਾ ।
 ਬੋਲਾ ਬਚਨ ਬਿਗਤ ਅਭਿਮਾਨਾ ॥
 ਸਾਖਾਮੂਗ ਤੈ ਅਡਿ ਮਨੁਸਾਈ ।
 ਸਾਖਾ ਤੇ ਸਾਖਾ ਪਰ ਜਾਈ ॥
 ਨਾਥਿ ਸਿੱਖੁ ਹਾਟਕਪੁਰ ਜਾਰਾ ।
 ਨਿਸਿਚਰ ਗਨ ਬਧਿ ਬਿਪਿਨ ਉਜਾਰਾ ॥
 ਸੋ ਸਬ ਤਵ ਪ੍ਰਤਾਪ ਰਘੁਰਾਈ ।
 ਨਾਥ ਨ ਕਛੂ ਮੌਰਿ ਪ੍ਰਭੂਤਾਈ ॥

:: Doha - 33 ::

ਤਾ ਕਛੂਪ੍ਰਭੂ ਕਛੂ ਅਗਮ ਨਾਹਿੰ ਜਾਪਰ ਤੁਮਹ ਅਨੁਕੂਲਾ ।
 ਤਵ ਪ੍ਰਭਾਵੰ ਬਡਵਾਨਲਹਿ ਜਾਰਿ ਸਕਈ ਖਲੁ ਤੂਲ ॥

ਨਾਥ ਭਗਤਿ ਅਤਿ ਸੁਖਦਾਇਨੀ ।
 ਦੇਖੂ ਝੁਪਾ ਕਹਿ ਅਨਪਾਇਨੀ ॥
 ਸੁਨਿ ਪ੍ਰਭੂ ਪਰਮ ਸਰਲ ਕਪਿ ਬਾਨੀ ।
 ਏਵਮਸਤੁ ਤਥ ਕਛੇਉ ਭਵਾਨੀ ॥
 ਉਮਾ ਰਾਮ ਸੁਭਾਉ ਜੇਹਿ ਜਾਨਾ ।
 ਤਾਹਿ ਭਜਨੁ ਤਜਿ ਭਾਵ ਨ ਆਨਾ ॥
 ਧਹ ਸੰਬਾਦ ਜਾਸੁ ਉਰ ਆਵਾ ।
 ਰਘੁਪਤਿ ਯਰਨ ਭਗਤਿ ਸੋਈ ਪਾਵਾ ॥
 ਸੁਨਿ ਪ੍ਰਭੂ ਬਚਨ ਕਛਹਿ ਕਪਿਬੂਂਦਾ ।
 ਜਧ ਜਧ ਜਧ ਝੁਪਾਲ ਸੁਖਕੰਦਾ ॥
 ਤਥ ਰਘੁਪਤਿ ਕਪਿਪਤਿਹਿ ਬੋਲਾਵਾ ।
 ਕਛਾ ਯਥੈਂ ਕਰ ਕਰਛੂ ਬਨਾਵਾ ॥
 ਅਥ ਬਿਲਾਂਬੁ ਕੇਹਿ ਕਾਰਨ ਕੀਝੇ ।
 ਤੁਰਤ ਕਪਿਨਾਂ ਕਛੂ ਆਧਸੁ ਫੀਝੇ ॥
 ਕੌਤੁਕ ਦੇਖਿ ਸੁਮਨ ਬਛੂ ਬਰਧੀ ।
 ਨਭ ਤੇ ਭਵਨ ਯਲੇ ਸੁਰ ਹਰਧੀ ॥

:: Doha - 34 ::

ਕਪਿਪਤਿ ਬੇਗਿ ਬੋਲਾਏ ਆਏ ਜੂਥਪ ਜੂਥ ।
 ਜਾਨਾ ਬਰਨ ਅਤੁਲ ਬਲ ਬਾਨਰ ਭਾਲੁ ਬੜਥ ॥

પ્રભુ પદ પંકજ નાવહિં સીસા ।
 ગર્જહિં ભાલુ મહાબલ કીસા ॥
 દેખી રામ સકલ કપિ સેના ।
 ચિતર્થ કૃપા કરી રાજ્જિવ નૈના ॥
 રામ કૃપા બલ પાઈ કપિંદા ।
 ભારે પરદજુત મનહું તિરિંદા ॥

 હરધિ રામ તબ કીન્હ પયાના ।
 સગુન ભારે સુંદર સુભ નાના ॥
 જાસુ સકલ મંગલમય કીતી ।
 તાસુ પયાન સગુન યહ નીતી ॥
 પ્રભુ પયાન જાના બેદેહીં ।
 ફરકી બામ અੱગ જનુ કહિ દેહીં ॥

 જોઈ જોઈ સગુન જાનકિહિ હોઈ ।
 અસગુન ભયઉ રાવનહિ સોઈ ॥
 ચલા કટકુ કો બરને પારા ।
 ગર્જહિં બાનર ભાલુ અપારા ॥
 નખ આયુધ તિરિ પાદપથારી ।
 ચલે ગગન મહિ ઈરણાચારી ॥

 કેહરિનાદ ભાલુ કપિ કરહીં ।
 ડગમગાહિં દિવગજ ચિક્કરહીં ॥
 છે-૦-ચિક્કરહિં દિવગજ ડોલ
 મહિ તિરિ લોલ સાગર ખરભરે ।
 મન હરધ સભ ગંધર્વ સુર
 મુનિ નાગ કિંનર દુખ ટરે ॥

કટકટહિં મર્કટ બિકટ ભટ
 બહુ કોટિ કોટિન્હ ધાવહીં ।
 જય રામ પ્રબલ પ્રતાપ
 કોસલનાથ ગુન ગન ગાવહીં ॥

 સહિ સક ન ભાર ઉદાર
 અહિપતિબાર બારહિં મોહરી ।

ગહ દસન પુનિ પુનિ કમઠ
 પૃષ્ઠ કઠોર સો કિમિ સોહરી ॥
 રઘુભીર રઘુર પ્રયાન પ્રસ્થિતિ
 જાનિ પરમ સુહાવની ।
 જનુ કમઠ ખર્પર સર્પરાજ સો
 લિખત અભિયલ પાવની ॥૨॥

:: Doha - 35 ::

એહિ બિધિ જાઈ કૃપાનિધિ ઉતરે સાગર તીર ।
 જહું તહું લાગે ખાન ફલ ભાલુ બિપુલ કપિ બીર ॥

ਉਹੁੰ ਨਿਸਾਚਰ ਰਹਿਣੇ ਸਥਾਂਕਾ ।
 ਜਬ ਤੋਂ ਆਰਿ ਗਥਉ ਕਪਿ ਲੰਕਾ ॥
 ਨਿਜ ਨਿਜ ਗ੍ਰੂਹੁੰ ਸਥ ਕਰਹਿ ਬਿਚਾਰਾ ।
 ਨਹਿੰ ਨਿਸਿਚਰ ਕੁਲ ਕੇਰ ਉਭਾਰਾ ॥
 ਜਾਸੁ ਵੁਤ ਬਲ ਬਰਨਿ ਨ ਜਾਈ ।
 ਤੇਛਿ ਆਅੋ ਪੁਰ ਕਵਨ ਭਲਾਈ ॥
 ਹੁਤਿਨਾਂ ਸਨ ਸੂਨਿ ਪੁਰਝਨ ਬਾਨੀ ।
 ਮਨਦੋਹਰੀ ਅਧਿਕ ਅਕੁਲਾਨੀ ॥
 ਰਹਸਿ ਜੋਹਿ ਕਰ ਪਤਿ ਪਗ ਲਾਗੀ ।
 ਬੋਲੀ ਬਚਨ ਨੀਤਿ ਰਸ ਪਾਗੀ ॥
 ਕੰਤ ਕਰਖ ਹਹਿ ਸਨ ਪਰਿਹਰਖੂ ।
 ਮੋਰ ਕਹਾ ਅਤਿ ਛਿਤ ਛਿਥੁੰ ਧਰਖੂ ॥
 ਸਮੁੱਝਤ ਜਾਸੁ ਵੁਤ ਕਈ ਕਰਨੀ ।
 ਅਵਹਿੰ ਗਰੰ ਰਝਨੀਚਰ ਧਰਨੀ ॥
 ਤਾਸੁ ਨਾਹਿ ਨਿਜ ਸਚਿਵ ਬੋਲਾਈ ।
 ਪਠਵਖੂ ਕੰਤ ਜੋ ਯਹਖੂ ਭਲਾਈ ॥
 ਤਵ ਕੁਲ ਕਮਲ ਬਿਪਿਨ ਹੁਖਦਾਈ ।
 ਸੀਤਾ ਸੀਤ ਨਿਸਾ ਸਮ ਆਈ ॥
 ਸੁਨਖੂ ਨਾਥ ਸੀਤਾ ਬਿਨੁ ਫੀਨਹੈ ।
 ਛਿਤ ਨ ਤੁਮਹਾਰ ਸੰਭੁ ਅਜ ਕੀਨਹੈ ॥

:: Doha - 36 ::

ਰਾਮ ਬਾਨ ਅਛਿ ਗਨ ਸਚਿਸ ਨਿਕਰ ਨਿਸਾਚਰ ਭੇਕ ।
 ਜਬ ਲਗਿ ਗ੍ਰਾਸਤ ਨ ਤਬ ਲਗਿ ਜਤਨੁ ਕਰਖੂ ਤਜਿ ਟੇਕ ॥
 ਅਵਨ ਸੁਨੀ ਸਠ ਤਾ ਕਹਿ ਬਾਨੀ ।
 ਬਿਹਸਾ ਜਗਤ ਬਿਹਿਤ ਅਭਿਮਾਨੀ ॥
 ਸਭਧ ਸੁਭਾਉ ਨਾਹਿ ਕਰ ਸਾਚਾ ।
 ਮੰਗਲ ਮਹੁੰ ਭਧ ਮਨ ਅਤਿ ਕਾਚਾ ॥
 ਜੋ ਆਵਈ ਮਰਕਟ ਕਟਕਾਈ ।
 ਜਿਅਛਿ ਬਿਚਾਰੇ ਨਿਸਿਚਰ ਖਾਈ ॥
 ਕੰਪਹਿ ਲੋਕਪ ਜਾਕੀ ਗਾਸਾ ।
 ਤਾਸੁ ਨਾਹਿ ਸਭੀਤ ਬਡਿ ਹਾਸਾ ॥
 ਅਚ ਕਛਿ ਬਿਹਸਿ ਤਾਛਿ ਉਰ ਲਾਈ ।
 ਚਲੇਉ ਸਭਾਂ ਮਮਤਾ ਅਧਿਕਾਈ ॥
 ਮਨਦੋਹਰੀ ਹਵਥੁੰ ਕਰ ਚਿੰਤਾ ।
 ਭਧਉ ਕੰਤ ਪਰ ਬਿਧਿ ਬਿਪਰੀਤਾ ॥

ਬੇਠੇਉ ਸਭਾਂ ਖਬਰਿ ਅਸਿ ਪਾਈ ।
 ਸਿੰਘੁ ਪਾਰ ਸੇਨਾ ਸਥ ਆਈ ॥
 ਬ੍ਰਾਹਮਿਕ ਸਚਿਵ ਉਚਿਤ ਮਤ ਕਹਹੂ ।
 ਤੇ ਸਥ ਛੱਸੇ ਮਦ ਕਰਿ ਰਹਹੂ ॥
 ਜਿਤੇਹੂ ਸੁਰਾਸੁਰ ਤਥ ਸ਼੍ਰਮ ਨਾਈ ।
 ਨਰ ਬਾਨਰ ਕੇਡਿ ਲੇਖੇ ਮਾਈ ॥

:: Doha - 37 ::

ਸਚਿਵਬੇਠ ਗੁਰ ਤੀਨਿ ਜੋ ਪ੍ਰਿਯ ਬੋਲਹਿ ਭਧ ਆਸਾ ।
 ਰਾਜ ਧਰਮ ਤਨ ਤੀਨਿ ਕਰ ਹੋਈ ਬੇਗਿਈਂ ਨਾਸ ॥
 ਸੋਈ ਰਾਵਨ ਕਹੁੰ ਬਨੀ ਸਹਾਈ ।
 ਅਸਤੁਤਿ ਕਰਹਿ ਸੁਨਾਈ ਸੁਨਾਈ ॥
 ਅਵਸਰ ਜਾਨਿ ਬਿਭੀਧਨੁ ਆਵਾ ।
 ਭਾਤਾ ਚਰਨ ਸੀਸੁ ਤੇਹਿ ਨਾਵਾ ॥
 ਪੁਨਿ ਸਿਰੁ ਨਾਈ ਬੇਠ ਨਿਜ ਆਸਨ ।
 ਬੋਲਾ ਬਚਨ ਪਾਈ ਅਨੁਸਾਸਨ ॥
 ਜੋ ਝੁਪਾਲ ਪ੍ਰਾਣਿਹੂ ਮੋਹਿ ਬਾਤਾ ।
 ਮਤਿ ਅਨੁਝਪ ਕਹਉ ਹਿਤ ਤਾਤਾ ॥
 ਜੋ ਆਪਨ ਚਾਹੈ ਕਲਧਾਨਾ ।
 ਸੁਜਸੁ ਸੁਮਤਿ ਸੁਖ ਗਤਿ ਸੁਖ ਨਾਨਾ ॥
 ਸੋ ਪਰਨਾਰਿ ਲਿਲਾਰ ਗੋਸਾਈ ।
 ਤਜਉ ਚਉਥਿ ਕੇ ਚੰਦ ਕਿ ਨਾਈ ॥
 ਚੌਫ਼ਹ ਭੁਵਨ ਏਕ ਪਤਿ ਹੋਈ ।
 ਭੂਤਨਾਹ ਤਿਥਈ ਨਹਿ ਸੋਈ ॥
 ਗੁਨ ਸਾਗਰ ਨਾਗਰ ਨਰ ਜੋਤੀ ।
 ਅਲਪ ਲੋਭ ਭਲ ਕਹਹੀ ਨ ਕੋਤੀ ॥

:: Doha - 38 ::

ਕਾਮ ਕੋਥ ਮਦ ਲੋਭ ਸਥ ਨਾਥ ਨਰਕ ਕੇ ਪੰਥ ।
 ਸਥਪਰਿਹਰਿ ਰਧੁਬੀਰਹਿ ਭਜਹੂ ਭਜਹਿ ਜੇਹਿ ਸੰਤ ॥

ਤਾਤ ਰਾਮ ਨਹਿ ਨਰ ਭੂਪਾਲਾ ।
 ਭੁਵਨੇਸਵਰ ਕਾਲਹੂ ਕਰ ਕਾਲਾ ॥
 ਭਲ ਅਨਾਮਧ ਅਜ ਭਗਵਂਤਾ ।
 ਬਧਾਪਕ ਅਜਿਤ ਅਨਾਹਿ ਅਨਾਂਤਾ ॥
 ਗੋ ਵਿਜ ਧੇਨੁ ਦੇਵ ਹਿਤਕਾਰੀ ।
 ਝੁਪਾ ਸਿੰਘੁ ਮਾਨੁਧ ਤਨੁਧਾਰੀ ॥

ਜਨ ਰੰਜਨ ਭੰਜਨ ਖਲ ਬਾਤਾ ।
 ਬੇਦ ਧਰਮੁ ਰੱਖਕ ਸੁਨੁ ਭਾਤਾ ॥
 ਤਾਹਿ ਬਧਰੁ ਤਾਂਝੁ ਨਾਈਅ ਮਾਥਾ ।
 ਪ੍ਰਨਤਾਰਤਿ ਭੰਜਨ ਰਥੁਨਾਥਾ ॥
 ਦੇਖੁ ਨਾਥੁ ਪ੍ਰਭੁ ਕਹੁੰ ਬੇਦੇਹੀ ।
 ਭਜਹੁ ਰਾਮ ਬਿਨੁ ਹੇਤੁ ਸਨੇਹੀ ॥

ਸਰਨ ਗਾਈੁ ਪ੍ਰਭੁ ਤਾਹੁ ਨ ਤਧਾਗਾ ।
 ਬਿਸਵ ਪ੍ਰੋਤੁ ਛੁਤ ਅਥ ਜੇਹਿ ਲਾਗਾ ॥
 ਜਾਸੁ ਨਾਮ ਗਧ ਤਾਪ ਨਸਾਵਨ ।
 ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੁ ਪ੍ਰਗਟ ਸਮੁਜੁ ਜਿਧੁੰ ਰਾਵਨ ॥

:: Doha - 39 ::

ਬਾਰ ਬਾਰ ਪਦ ਲਾਗਉ ਬਿਨਧ ਕਰਉ ਦਸਸੀਸ ।
 ਪਰਿਹਾਰਿ ਮਾਨ ਮੋਹ ਮਦ ਭਜਹੁ ਕੋਸਲਾਧੀਸ ॥
 ਮੁਨਿਪੁਲਸ਼ਿਨਿਝ ਸਿਥ ਸਨ ਕਹਿ ਪਠਈ ਧਹ ਬਾਤ ।
 ਤੁਰਤ ਸੋ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੁ ਸਨ ਕਹੀ ਪਾਈ ਸੁਅਵਸਰੁ ਤਾਤ ॥
 ਮਾਲਧਵਾਂਤ ਅਤਿ ਸਚਿਵ ਸਥਾਨਾ ।
 ਤਾਸੁ ਬਚਨ ਸੁਨਿ ਅਤਿ ਸੁਖ ਮਾਨਾ ॥
 ਤਾਤ ਅਨੁਜ ਤਵ ਨੀਤਿ ਬਿਭੂਧਨ ।
 ਸੋ ਉਰ ਧਰਹੁ ਜੇ ਕਹਤ ਬਿਭੀਧਨ ॥
 ਰਿਪੁ ਉਤਕਰਥ ਕਹਤ ਸਠ ਦੋਤੀ ।
 ਫ੍ਰੂਰਿ ਨ ਕਰਹੁ ਈਹਾਂ ਹਈ ਕੋਤੀ ॥
 ਮਾਲਧਵਾਂਤ ਗੂਡ ਗਧਉ ਬਹੋਰੀ ।
 ਕਹਈ ਬਿਭੀਧਨੁ ਪੁਨਿ ਕਰ ਜੋਰੀ ॥
 ਸੁਮਤਿ ਕੁਮਤਿ ਸਬ ਕੇਂ ਉਰ ਰਹਹੀਂ ।
 ਨਾਥ ਪੁਰਾਨ ਨਿਗਮ ਅਸ ਕਹਹੀਂ ॥
 ਜਹਾਂ ਸੁਮਤਿ ਤਹੁੰ ਸਾਂਪਤਿ ਨਾਨਾ ।
 ਜਹਾਂ ਕੁਮਤਿ ਤਹੁੰ ਬਿਪਤਿ ਨਿਦਾਨਾ ॥
 ਤਵ ਉਰ ਕੁਮਤਿ ਬਸੀ ਬਿਪਰੀਤਾ ।
 ਛਿਤ ਅਨਛਿਤ ਮਾਨਹੁ ਰਿਪੁ ਪ੍ਰੀਤਾ ॥
 ਕਾਲਰਾਤਿ ਨਿਕਿਧਰ ਕੁਲ ਕੇਰੀ ।
 ਤੇਹਿ ਸੀਤਾ ਪਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਘਨੇਰੀ ॥

:: Doha - 40 ::

ਤਾਤ ਥਰਨ ਗਾਹਿ ਮਾਗਉ ਰਾਖਹੁ ਮੋਰ ਹੁਲਾਰ ।
 ਸੀਤਾ ਫੇਹੁ ਰਾਮ ਕਹੁੰ ਅਛਿਤ ਨ ਹੋਈ ਤੁਮਘਾਰ ॥

बुध पुरान श्रुति संभत बानी ।
 कही बिभीषण नीति वसानी ॥
 सुनत हसानन उठा रिसाई ।
 खल तोहि निकट मृत्यु अब आई ॥

 जिअसि सदा सठ मार जिआवा ।
 रिपु कर परछ मूढ तोहि भावा ॥
 कहसि न खल अस को जग माही ।
 भुज खल जाहि जिता में नाही ॥
 मम पुर बसि तपसिन्ह पर प्रीती ।
 सठ मिलु जाई तिन्हाहि कहु नीती ॥

 अस कहि कीन्हेसि चरन प्रहारा ।
 अनुज गहे पद बारहि भारा ॥
 उमा संत कह ईहर बडाई ।
 मंद करत जो करह भलाई ॥
 तुम्ह पितु सरिस भलेहि मोहि मारा ।
 रामु भजें हित नाथ तुम्हारा ॥

 सचिव संग लै नभ पथ गयजी ।
 सबहि सुनाई कहत अस भयजी ॥

:: Doha - 41 ::

रामु सत्यसंकल्प प्रभु सभा कालबस तोरि ।
 मैं रघुबीर सरन अब जाउ देहु जनि खोरि ॥

 अस कहि चला बिभीषणु जबहीं ।
 आयूहीन भजे सब तबहीं ॥
 साधु अवश्या तुरत भवानी ।
 कर कल्यान अभिल के हानी ॥
 रावन जबहि बिभीषण त्यागा ।
 भयउ बिभव बिनु तबहि अभागा ॥

 चलेउ हरषि रघुनायक पाहीं ।
 करत मनोरथ बहु मन माहीं ॥
 देखिहउ जाई चरन जलजाता ।
 अरुन मृहुल सेवक सुखदाता ॥
 जे पद परसि तरी रिषिनारी ।
 दंडक कानन पावनकारी ॥

 जे पद जनकसुताँ उर लाए ।
 कपट कुरंग संग धर धाए ॥
 हर उर सर सरोज पद जेर ।
 अहोभाग्य मैं देखिहउ तेर ॥

:: Doha - 42 ::

ਜਿਨ੍ਹ ਪਾਧਨਾਂ ਕੇ ਪਾਹੁਕਣਿ ਭਰਤੁ ਰਹੇ ਮਨ ਲਾਈ ।
ਤੇ ਪਦ ਆਜੂ ਬਿਲੋਕਿਛੁ ਈਨਾਂ ਨਿਧਨਿ ਅਬ ਜਾਈ ॥

ਏਹਿ ਬਿਧਿ ਕਰਤ ਸਪ੍ਰੇਮ ਬਿਚਾਰਾ ।
ਆਧਉ ਸਪਦਿ ਸਿੰਧੁ ਏਹਿ ਪਾਰਾ ॥
ਕਪਿਨਾਂ ਬਿਭੀਖਨੁ ਆਵਤ ਹੇਖਾ ।
ਯਾਨਾ ਕੋਊ ਰਿਪੁ ਫੂਤ ਬਿਸੇਖਾ ॥
ਤਾਹਿ ਰਾਜਿ ਕਪੀਸ ਪਛਿ ਆਏ ।
ਸਮਾਚਾਰ ਸਬ ਤਾਹਿ ਸੁਨਾਏ ॥

ਕਹ ਸੁਚੀਵ ਸੁਨਹੂ ਰਥੁਰਾਈ ।
ਆਵਾ ਮਿਲਨ ਦਸਾਨਨ ਭਾਈ ॥
ਕਹ ਪ੍ਰਭੂ ਸਖਾ ਬੂਜਿਐ ਕਾਹਾ ।
ਕਹਈ ਕਪੀਸ ਸੁਨਹੂ ਨਰਨਾਈ ॥

ਜਾਨਿ ਨ ਜਾਈ ਨਿਸਾਚਰ ਮਾਧਾ ।
ਕਾਮੜ੍ਹਪ ਕੇਹਿ ਕਾਰਨ ਆਧਾ ॥
ਭੇਟ ਹਮਾਰ ਲੇਨ ਸਠ ਆਵਾ ।
ਰਾਜਿਅ ਬਾਂਧਿ ਮੌਹਿ ਅਸ ਭਾਵਾ ॥
ਖਾਖਾ ਨੀਤਿ ਤੁਮਹ ਨੀਤਿ ਬਿਚਾਰੀ ।
ਮਮ ਪਨ ਸਰਨਾਗਤ ਭਯਹਾਰੀ ॥

ਲੁਨਿ ਪ੍ਰਭੂ ਬਚਨ ਹਰਖ ਹਨੁਮਾਨਾ ।
ਸਰਨਾਗਤ ਬੱਚਲ ਭਗਵਾਨਾ ॥

:: Doha - 43 ::

ਸਰਨਾਗਤ ਕੁੱਜੇ ਤਜਿਹਿ ਨਿਜ ਅਨਹਿਤ ਅਨੁਮਾਨਿ ।
ਤੇ ਨਰ ਪਾਵੰਤ ਪਾਪਮਥ ਤਿਨਾਹਿ ਬਿਲੋਕਤ ਹਾਨਿ ॥

ਕੋਟਿ ਬਿਗ ਬਧ ਲਾਗਿਂ ਜਾਹੂ ।
ਆਓਂ ਸਰਨ ਤਜਉ ਨਹਿਂ ਤਾਹੂ ॥
ਸਨਮੁਖ ਛੋਈ ਛਵ ਮੌਹਿ ਜਬਹੀਂ ।
ਜ-ਮ ਕੋਟਿ ਅਧ ਨਾਸਹਿ ਤਬਹੀਂ ॥

ਪਾਪਵੰਤ ਕਰ ਸਹਜ ਸੁਭਾਉ ।
ਭਜਨੁ ਮੌਰ ਤੇਹਿ ਭਾਵ ਨ ਕਾਉ ॥

ਜੋਂ ਪੈ ਹੁਏ ਹਵਾਂ ਸੋਈ ਛੋਈ ।
ਮੌਰੈਂ ਸਨਮੁਖ ਆਵ ਤਿ ਸੋਈ ॥
ਨਿਰੰਗ ਮਨ ਜਨ ਸੋ ਮੌਹਿ ਪਾਵਾ ।
ਮੌਹਿ ਕਪਟ ਛਲ ਛਿਦਰ ਨ ਭਾਵਾ ॥

ਭੇਟ ਲੇਨ ਪਠਵਾ ਹਸਸੀਸਾ ।
ਤਬਹੂੰ ਨ ਕਢੁ ਭਯ ਹਾਨਿ ਕਪੀਸਾ ॥

જગ મહું સખા નિસાચર જેતે ।
 લાછિમનુ હનઈ નિમિષ મહું તેતે ॥
 જો સભીત આવા સરનાઈ ।
 રખિહઉ તાહિ પ્રાણ કી નાઈ ॥

:: Doha - 44 ::

ઉભય ભાઁતિ તેહિ આનહુ હેંસિ કહ કૃપાનિકેત ।
 જ્ય કૃપાલ કહિ કપિ ચલે અંગદ હનૂ સમેત ॥

સાદર તેહિ આગે કરિ બાનર ।
 ચલે જહો રધુપતિ કરુનાકર ॥

દૂરિહિ તે દેખે કો ભાતા ।
 નયનાનંદ દાન કે દાતા ॥

બહુરિ રામ છબિધામ બિલોકી ।
 રહેઉ ઠટુકિ એકટક પલ રોકી ॥

ભુજ પ્રલંબ કંજલન લોચન ।
 સ્યામલ ગાત પ્રનત ભય મોચન ॥

સિંઘ કંધ આયત ઉર સોહા ।
 આનન અમિત મદન મન મોહા ॥

નયન નીર પુલકિત અતિ ગાતા ।
 મન ધરિ ધીર કહી મૃહુ બાતા ॥

નાથ દસાનન કર મેં ભાતા ।
 નિસિચર બંસ જનમ સુરગાતા ॥

સહજ પાપપ્રિય તામસ દેહા ।
 જથા ઉલૂકહિ તમ પર નેહા ॥

:: Doha - 45 ::

શ્રવન સુજસુ સુનિ આયઉ પ્રભુ ભંજન ભવ ભીર ।
 ત્રાહિ ત્રાહિ આરતિ હરન સરન સુખદ રધુભીર ॥

અસ કહિ કરત દંડવત દેખા ।
 તુરત ઉઠે પ્રભુ હરણ બિસેધા ॥

દીન બચન સુનિ પ્રભુ મન ભાવા ।
 ભુજ બિસાલ ગહિ હદ્યું લગાવા ॥

અનુજ સહિત મિલિ ઢિગ બેઠારી ।
 બોલે બચન ભગત ભયહારી ॥

કહું લંકેસ સહિત પરિવારા ।
 કુસલ કુઠાઈર બાસ તુમહારા ॥
 ખલ મંડલી બસહું હિનુ રાતી ।
 સખા ધરમ નિબહઠ કેહિ ભાઁતી ॥
 મે જાનઉં તુમહારિ સબ રીતી ।
 અતિ નય નિપુન ન ભાવ અનીતી ॥
 બરુ ભલ બાસ નરક કર તાતા ।
 દુષ્ટ સંગ જનિ દેઈ બિધાતા ॥
 અબ પદ દેખિ કુસલ રઘુરાયા ।
 જો તુમહ કીન્હ જાનિ જન દાયા ॥

:: Doha - 46 ::

તબ લગિ કુસલ ન જીવ કહું સપને હું મન બિશ્રામ ।
 જબ લગિ ભજત ન રામ કહું સોક ધામ તજિ કામ ॥

તબ લગિ હદ્યું બસત ખલ નાના ।
 લોભ મોહ મરછર મદ માના ॥
 જબ લગિ ઉર ન બસત રઘુનાથા ।
 ધરે ચાપ સાયક કટિ ભાથા ॥
 મમતા તરુન તમી અંધિબારી ।
 રાગ દેષ ઉલૂક સુખકારી ॥

 તબ લગિ બસતિ જીવ મન માહી ।
 જબ લગિ પ્રભુ પ્રતાપ રબિ નાહી ॥
 અબ મૈં કુસલ મિટે ભય ભારે ।
 દેખિ રામ પદ કમલ તુમહારે ॥
 તુમહ કૃપાલ જા પર અનુકૂલા ।
 તાહિ ન બ્યાપ ત્રિબિંદ ભવ સૂલા ॥

 મૈં નિસિચર અતિ અધમ સુભાડી ।
 સુખ આચરનું કીન્હ નહિં કાડી ॥
 જસુ રૂપ મુનિ ધ્યાન ન આવા ।
 તેહિ પ્રભુ હરષિ હદ્યું મોહિ લાવા ॥

:: Doha - 47 ::

અહોભાગ્ય મમ અમિત અતિ રામ કૃપા સુખ પુંજા ।
 દેખેઉં નય ન બિરંચિ સિવ સેબ્ય જુગાલ પદ કંજ ॥

સુનહુ સખા નિજ કહઉં સુભાળી ।
 જાન ભુસુંડિ સંભુ ગિરિજાળી ॥
 જોં નર હોઈ ચરાચર દોહી ।
 આવે સભય સરન તક મોહી ॥

તજિ મદ મોહ કપટ છલ નાના ।
 કરઉં સધ તેહિ સાધુ સમાના ॥
 જનની જનક બંધુ સુત દારા ।
 તનુ ધનુ ભવન સુહંદ પરિવારા ॥
 સબ કે મમતા તાગ બટોરી ।
 મમ પદ મનહિ બાંધ બરિ ડોરી ॥

 સમદરસી ઈચ્છા કદ્ધ નાહીં ।
 હરથ સોક ભય નહિં મન માહીં ॥
 અસ સજજન મમ ઉર બસ કેસે ।
 લોભી હદયું બસઈ ધનુ જેસે ॥
 તુમહ સારિખે સંત પ્રિય મોરે ।
 ધરઉં દેહ નહિં આન નિહોરે ॥

:: Doha - 48 ::

સગુન ઉપાસક પરહિત નિરત નીતિ દૃઢ નેમ ।
 તે નર પ્રાન સમાન મમ જિનહ કે દ્વિજ પદ પ્રેમ ॥

સુનુ લંકેસ સકલ ગુન તોરે ।
 તાતે તુમહ અતિસય પ્રિય મોરે ॥
 રામ બચન સુનિ બાનર જૂથા ।
 સકલ કહહિ જ્ય કૃપા બરૂથા ॥
 સુનત બિભીષનુ પ્રભુ કે બાની ।
 નહિં અધાત શ્રવનામૃત જાની ॥

 પદ અંબુજ ગાહિ બારહિ બારા ।
 હદયું સમાત ન પ્રેમુ અપારા ॥
 સુનહુ દેવ સચરાચર સ્વામી ।
 પ્રનતપાલ ઉર અંતરજામી ॥
 ઉર કદ્ધ પ્રથમ બાસના રહી ।
 પ્રભુ પદ પ્રીતિ સરિત સો બહી ॥

અબ કૃપાલ નિજ ભગતિ પાવની ।
 દેહુ સદા સિવ મન ભાવની ॥
 એવમસ્તુ કહિ પ્રભુ રનધીરા ।
 માગા તુરત સિંહુ કર નીરા ॥
 જદ્યપિ સખા તવ ઈચ્છા નાહીં ।
 મોર દરસુ અમોઘ જગ માહીં ॥

અસ કહિ રામ તિલક તેહિ સારા ।
સુમન બુણ્ઠિ નભ ભઈ અપારા ॥

:: Doha - 49 ::

રાવન કોધ અનલ નિજ સ્વાસ સમીર પ્રચંડ ।
જરત બિભીષનુ રાખેઉ દીનહેઉ રાજુ અંડ ॥
જો સંપત્તિ સિવ રાવનહિ દીનહિ હિંદે દસ માથ ।
સોઈ સંપદા બિભીષનહિ સકૃચિ દીનહિ રઘુનાથ ॥

અસ પ્રભુ છાડિ ભજહિ જે આના ।
તે નર પસુ બિનુ પુંછ બિધાના ॥
નિજ જન જાનિ તાહિ અપનાવા ।
પ્રભુ સુભાવ કપિ કુલ મન ભાવા ॥
પુનિ સર્વંગ સર્વ ઉર બાસી ।
સર્વરૂપ સબ રહિત ઉદાસી ॥

બોલે બચન નીતિ પ્રતિપાલક ।
કારન મનુજ દનુજ કુલ ધાલક ॥
સુનુ કપીસ લંકાપતિ બીરા ।
કેહિ બિધિ તરિય જલધિ ગંભીરા ॥
સંકુલ મકર ઉરગ જઘ જાતી ।
અતિ અગાધ હુસ્તર સબ ભાઁતી ॥

કહ લંકેસ સુનહુ રઘુનાયક ।
કોટિ સિંહુ સોષક તવ સાયક ॥
જઘપિ તદપિ નીતિ અસિ ગાઈ ।
બિનય કરિય સાગર સન જાઈ ॥

:: Doha - 50 ::

પ્રભુતુમહાર કુલગુર જલધિ કહિહિ ઉપાય બિચારિ ।
બિનુપ્રયાસ સાગર તરિહિ સકલ ભાલુ કપિ ધારિ ॥

સખા કહી તુમહ નીકિ ઉપાઈ ।
કરિય હેવ જો હોઈ સહાઈ ॥
મંગ ન યહ લાછિમન મન ભાવા ।
રામ બચન સુનિ અતિ હુખ પાવા ॥
નાથ હેવ કર કવન ભરોસા ।
સોષિય સિંહુ કરિય મન રોસા ॥

કાદર મન કહું એક અધારા ।
 હેવ હેવ આલસી પુકારા ॥
 સુનત બિહસિ બોલે રઘુભીરા ।
 એસેહિ કરબ ધરહુ મન ધીરા ॥
 અસ કહિ પ્રભુ અનુજહિ સમુજ્ઞાઈ ।
 સિંહુ સમીપ ગાએ રઘુરાઈ ॥

પ્રથમ પ્રનામ કીન્હ સિરુ નાઈ ।
 બૈઠે પુનિ તર દર્ભ ડસાઈ ॥
 જબહિં બિભીષન પ્રભુ પહિં આએ ।
 પાછે રાવન દૂત પઠાએ ॥

:: Doha - 51 ::

સકલ ચરિત તિન્હ ટેખે ધરેં કપટ કપિ દેહ ।
 પ્રભુ ગુન હદ્યાં સરાહહિં સરનાગત પર નેહ ॥

પ્રગટ બખાનહિં રામ સુભાડી ।
 અતિ સપ્રેમ ગા બિસરિ દુરાડી ॥
 રિપુ કે દૂત કપિન્હ તબ જાને ।
 સકલ બાંધિ કપીસ પહિં આને ॥
 કહ સુચીવ સુનહુ સબ બાનર ।
 અંગ ભંગ કરિ પઠવહુ નિસિચર ॥

 સુનિ સુચીવ બચન કપિ ધાએ ।
 બાંધિ કટક ચહુ પાસ ફિરાએ ॥
 બહુ પ્રકાર મારન કપિ લાગે ।
 દીન પુકારત તદપિ ન ત્યાગે ॥
 જો હમાર હર નાસા કાના ।
 તેહિ કોસલાધીસ કે આના ॥

 સુનિ લધિમન સબ નિકટ બોલાએ ।
 દયા લાગે હંસિ તુરત છોડાએ ॥
 રાવન કર દીજહુ યહ પાતી ।
 લધિમન બચન બાચુ કુલધાતી ॥

:: Doha - 52 ::

કહેહુ મુખાગર મૂઢે સન મમ સંદેસુ ઉદાર ।
 સીતા દેઈ મિલહુ ન ત આવા કાલુ તુમ્હાર ॥

तुरत नाई लछिमन पद माथा ।
 चले दूत बरनत गुन गाथा ॥
 कहत राम जसु लंकाँ आये ।
 रावन चरन सीस तिन्ह नाये ॥
 बिहसि दसानन पूँछी बाता ।
 कहसि न सुक आपनि कुसलाता ॥

पुनि कहु खबरि बिभीषन केरी ।
 जाहि मृत्यु आई अति नेरी ॥
 करत राज लंका सठ त्यागी ।
 होइहि जव कर कीट अभागी ॥
 पुनि कहु भालु कीस कटकाई ।
 कठिन काल प्रेरित चलि आई ॥

 जिन्ह के श्वन कर रखवारा ।
 भयउ मृदुल चित सिधु बिचारा ॥
 कहु तपसिन्ह के बात बहोरी ।
 जिन्ह के हृदय गास अति मोरी ॥

:: Doha - 53 ::

क्रीभઈ भेंट किकिरि गये श्रवन सुजसु सुनि मोर ।
 कहसि न रिपुदल तेज बल बहुत चकित चित तोर ॥

नाथ कुपा करि पूँछेहु जेसे ।
 मानहु कहा कोध तजि तेसे ॥
 मिला जाई जब अनुज तुम्हारा ।
 जतहि राम तिलक तेहि सारा ॥
 रावन दूत हमहि सुनि काना ।
 कपिन्ह बाँधि दीन्हे हुअ नाना ॥

 श्रवन नासिका काटै लागे ।
 राम सपथ दीन्हे हम त्यागे ॥
 पूँछिहु नाथ राम कटकाई ।
 बदन कोटि सत बरनि न जाई ॥
 नाना बरन भालु कपि धारी ।
 बिकटानन बिसाल भयकारी ॥

 जेहि पुर दहेउ हतेउ सुत तोरा ।
 सकल कपिन्ह महें तेहि बलु थोरा ॥
 अमित नाम भट कठिन कराला ।
 अमित नाग भल बिपुल बिसाला ॥

:: Doha - 54 ::

ਵਿਭਿੰਦ ਮਧਿੰਦ ਨੀਲ ਨਲ ਅੰਗਦ ਗਦ ਬਿਕਟਾਸਿ ।
ਧਖਿਮੁਖ ਕੇਹਾਰਿ ਨਿਸਠ ਸਠ ਜਾਮਵਂਤ ਬਲਰਾਸਿ ॥

ਏ ਕਪਿ ਸਥ ਸੁਥੀਵ ਸਮਾਨਾ ।
ਈਨਾਹ ਸਮ ਕੋਟਿਨਾਹ ਗਨਈ ਕੋ ਨਾਨਾ ॥
ਰਾਮ ਕੂਪਾਂ ਅਤੁਲਿਤ ਬਲ ਤਿਨਾਹੀਂ ।
ਤੂਨ ਸਮਾਨ ਤ੍ਰੈਲੋਕਾਹਿ ਗਨਾਹੀਂ ॥

ਅਸ ਮੌਂ ਸੁਨਾ ਅਰਵਨ ਦਸਕੰਧਰ ।
ਪਛੁਮ ਅਠਾਰਾਹ ਜੂਥਾਪ ਬੰਧਰ ॥
ਨਾਥ ਕਟਕ ਮਹੌਂ ਸੋ ਕਪਿ ਨਾਹੀਂ ।
ਐ ਨ ਤੁਮਾਹਿ ਜਤੇ ਰਨ ਮਾਹੀਂ ॥

ਪਰਮ ਕੋਥ ਮੀਜਾਹਿ ਸਥ ਹਾਥਾ ।
ਆਧਸੂ ਪੈ ਨ ਦੇਹਿ ਰਘੁਨਾਥਾ ॥

ਸੋਖਾਹਿ ਸਿੰਧੁ ਸਾਹਿਤ ਜਖ ਬਧਾਲਾ ।
ਪੂਰਾਹਿ ਨ ਤ ਭਰਿ ਕੁਖਰ ਬਿਸਾਲਾ ॥
ਮਾਹਿ ਗਾਈ ਮਿਲਵਾਹਿ ਦਸਸੀਸਾ ।
ਐਚੇਈ ਬਚਨ ਕਹਾਹਿ ਸਥ ਕੀਸਾ ॥

ਗਾਝਾਹਿ ਤਾਝਾਹਿ ਸਹਜ ਅਚਾਂਕਾ ।
ਮਾਨਹੂੰ ਚੱਸਨ ਚਹਤ ਹਾਹਿ ਲਾਂਕਾ ॥

:: Doha - 55 ::

ਸਹਜ ਸੂਰ ਕਪਿ ਭਾਲੁ ਸਥ ਪੁਨਿ ਸਿਰ ਪਰ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਮ ।
ਰਾਵਨ ਕਾਲ ਕੋਟਿ ਕਹੁੰ ਜਤਿ ਸਕਾਹਿ ਸਾਂਗਾਮ ॥

ਰਾਮ ਤੇਜ ਬਲ ਬੁਧਿ ਬਿਪੁਲਾਈ ।
ਸੇ਷ ਸਹਸ ਸਤ ਸਕਾਹਿ ਨ ਗਾਈ ॥

ਸਕ ਸਰ ਏਕ ਸੋਧਿ ਸਤ ਸਾਗਰ ।
ਤਥ ਆਤਾਹਿ ਪ੍ਰੌਥੇਉ ਨਾਹ ਨਾਗਰ ॥

ਤਾਸੁ ਬਚਨ ਸੁਨਿ ਸਾਗਰ ਪਾਹੀਂ ।
ਮਾਗਤ ਪਥ ਕੂਪਾ ਮਨ ਮਾਹੀਂ ॥

ਸੁਨਤ ਬਚਨ ਬਿਹਸਾ ਦਸਸੀਸਾ ।
ਐਂ ਅਚਿ ਮਤਿ ਸਹਾਧ ਹੁਤ ਕੀਸਾ ॥

ਸਹਜ ਭੀਰੁ ਕਰ ਬਚਨ ਫੜਾਈ ।
ਸਾਗਰ ਸਨ ਢਾਨੀ ਮਚਲਾਈ ॥

ਮੂਢ ਮੂਢਾ ਕਾ ਕਰਸਿ ਬਡਾਈ ।
ਰਿਪੁ ਬਲ ਬੁਛਿ ਥਾਹ ਮੈਂ ਪਾਈ ॥

ਅਥਿਵ ਸਭੀਤ ਬਿਭੀਧਨ ਜਾਕੇ ।
ਬਿਜਧ ਬਿਭੂਤਿ ਕਹਾਁ ਜਗ ਤਾਕੇ ॥

ਸੁਨਿ ਖਲ ਬਚਨ ਹੁਤ ਰਿਸ ਬਾਣੀ ।
 ਸਮਧ ਬਿਚਾਰਿ ਪਤਿਆਕਾ ਕਾਣੀ ॥
 ਰਾਮਾਨੁਜ ਦੀਨਹੀ ਧਲ ਪਾਤੀ ।
 ਨਾਥ ਬਚਾਈ ਜੁਡਾਵਹੁ ਛਾਤੀ ॥
 ਬਿਲਦਿ ਬਾਮ ਕਰ ਲੀਨਹੀ ਰਾਵਨ ।
 ਸਚਿਵ ਬੋਲਿ ਸਠ ਲਾਗ ਬਚਾਵਨ ॥

:: Doha - 56 ::

ਬਾਤਨਾ ਮਨਹਿ ਰਿਆਈ ਸਠ ਜਨਿ ਧਾਲਦਿ ਕੁਲ ਘੀਸਾ ।
 ਰਾਮ ਬਿਰੋਧ ਨ ਉਭਰਦਿ ਸਰਨ ਬਿਖੁ ਅਝ ਈਸ ॥
 ਕੀ ਤਕਿ ਮਾਨ ਅਨੁਜ ਈਵ ਪ੍ਰਭੁ ਪਦ ਪੰਕਜ ਭੁੰਗ ।
 ਹੋਇ ਕਿ ਰਾਮ ਸਰਾਨਲ ਖਲ ਕੁਲ ਸਹਿਤ ਪਤੰਗ ॥

 ਸੁਨਤ ਸਬਦ ਮਨ ਮੁਖ ਮੁਖੁਕਾਈ ।
 ਕਹਤ ਦਸਾਨਨ ਸਬਹਿ ਸੁਨਾਈ ॥
 ਭੂਮਿ ਪਰਾ ਕਰ ਗਹਤ ਅਕਾਸਾ ।
 ਲਘੁ ਤਾਪਸ ਕਰ ਬਾਗ ਬਿਲਾਸਾ ॥
 ਕਹ ਸੁਕ ਨਾਥ ਸਤਯ ਸਬ ਬਾਨੀ ।
 ਸਮੁੜਹੁ ਛਾਡਿ ਪ੍ਰਕੂਤਿ ਅਭਿਮਾਨੀ ॥

 ਸੁਨਹੁ ਬਚਨ ਮਮ ਪਰਿਹਾਰਿ ਕੋਥਾ ।
 ਨਾਥ ਰਾਮ ਸਨ ਤਜਹੁ ਬਿਰੋਧਾ ॥
 ਅਤਿ ਕੋਮਲ ਰਘੁਬੀਰ ਸੁਭਾਓ ।
 ਜਧਪਿ ਅਖਿਲ ਲੋਕ ਕਰ ਰਾਓ ॥
 ਮਿਲਤ ਝੁਪਾ ਤੁਮਲ ਪਰ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰਿਈ ।
 ਉਰ ਅਪਰਾਧ ਨ ਏਕਉ ਧਰਿਈ ॥

 ਜਨਕਸੁਤਾ ਰਘੁਨਾਥਹਿ ਦੀਜੇ ।
 ਏਤਨਾ ਕਹਾ ਮੋਰ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀਜੇ ॥
 ਜਲ ਤੇਹਿ ਕਹਾ ਫੇਨ ਬੈਢੇਈ ।
 ਚਰਨ ਪ੍ਰਹਾਰ ਕੀਨਹ ਸਠ ਤੇਹੀ ॥
 ਨਾਈ ਚਰਨ ਸਿਰੁ ਚਲਾ ਸੋ ਤਹੌਂ ।
 ਝੁਪਾਂਸਿਧੁ ਰਘੁਨਾਥਕ ਜਹੌਂ ॥

 ਕਰਿ ਪ੍ਰਨਾਮੁ ਨਿਜ ਕਥਾ ਸੁਨਾਈ ।
 ਰਾਮ ਝੁਪਾਂ ਆਪਨਿ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥
 ਰਿਧਿ ਅਗਲਿਤ ਕੀ ਸਾਪ ਭਵਾਨੀ ।
 ਰਾਛਸ ਭਯਉ ਰਹਾ ਮੁਨਿ ਗਧਾਨੀ ॥
 ਬਂਦਿ ਰਾਮ ਪਦ ਬਾਰਹਿ ਬਾਰਾ ।
 ਮੁਨਿ ਨਿਜ ਆਥਰਮ ਕਹੁੰ ਪਗੁ ਧਾਰਾ ॥

:: Doha - 57 ::

બિનયન માનત જલનિધિ જડુ ગાએ તીનિ દિન બીતિ ।
બોલે રામ સકોપ તબ ભય બિનુ હોઈ ન પ્રીતિ ॥

લાછિમન બાન સરાસન આનૂ ।
સોણો બારિધિ બિસિખ કૃસાનૂ ॥
સઠ સન બિનય કુટિલ સન પ્રીતી ।
સહજ કૃપન સન સુંદર નીતી ॥
મમતા રત સન વ્યાન કહાની ।
અતિ લોભી સન બિરતિ બખાની ॥

કોધિહિ સમ કામિહિ હરિકથા ।
બેસર બીજ બચે ફલ જથા ॥
અસ કહિ રધુપતિ ચાપ ચઢાવા ।
યહ મત લાછિમન કે મન ભાવા ॥
સંધાનેઉ પ્રભુ બિસિખ કરાલા ।
ઉઠી ઉદધિ ઉર અંતર જવાલા ॥

મકર ઉરગ જઘ ગન અકુલાને ।
જરત જંતુ જલનિધિ જબ જાને ॥
કનક થાર ભરિ મનિ ગન નાના ।
બિપ્ર રૂપ આયઉ તજિ માના ॥

:: Doha - 58 ::

કાટેહિં પઈ કદરી ફરઈ કોટિ જતન કોઉ સીંચ ।
બિનયન માન ખગેસ સુનુ ડાટેહિં પઈ નવ નીચ ॥

સભય સિંધુ ગાહિ પદ પ્રભુ કેરે ।
છમહુ નાથ સબ અવગુન મેરે ॥
ગાગન સમીર અનલ જલ ધરની ।
ઇન્હ કઈ નાથ સહજ જડુ કરની ॥
તવ પ્રેરિત માયાઁ ઉપજાએ ।
સૃષ્ટિ હેતુ સબ અંધનિ ગાએ ॥

પ્રભુ આયસુ જેહિ કહેં જસ અહેઈ ।
સો તેહિ ભાઁતિ રહેં સુખ લહેઈ ॥
પ્રભુ ભલ કીન્હ મોહિ સિખ દીન્હી ।
મરજાદા પુનિ તુમહરી કીન્હી ॥
ફોલ ગવાઁર સૂર પસુ નારી ।
સકલ તાડના કે અધિકારી ॥

પ્રભુ પ્રતાપ મેં જાબ સુખાઈ ।
ઉતરિહિ કટકુ ન મોરિ બડાઈ ॥
પ્રભુ અગ્યા અપેલ શુતિ ગાઈ ।
કરો સો બેગિ જો તુમહિ સોહાઈ ॥

:: Doha - 59 ::

સુનત બિનીત બચન અતિ કહ કૃપાલ મુસુકાઈ ।
જેહિ બિધિ ઉતરે કપિ કટકુતાત સો કહહુ ઉપાઈ ॥

નાથ નીલ નલ કપિ દ્વો ભાઈ ।
લરિકાઈ રિંગ આસિષ પાઈ ॥
તિનહ કે પરસ કિઓ ગિરિ ભારે ।
તરિહાહિ જલધિ પ્રતાપ તુમ્હારે ॥
મેં પુનિ ઉર ધરિ પ્રભુ પ્રભુતાઈ ।
કરિહઉં બલ અનુમાન સહાઈ ॥

એહિ બિધિ નાથ પયોધિ બંધાઈઅ ।
જેહિ યહ સુજસુ લોક તિહું ગાઈઅ ॥
એહિ સર મમ ઉતાર તટ બાસી ।
હતહું નાથ ખલ નર અધ રાસી ॥
સુનિ કૃપાલ સાગર મન પીરા ।
તુરતહિ હરી રામ રનધીરા ॥

દેખિ રામ બલ પૌરુષ ભારી ।
હરધિ પયોનિધિ ભયઉ સુખારી ॥
સકલ ચરિત કહિ પ્રભુહિ સુનાવા ।
ચરન બંદિ પયોધિ સિધાવા ॥

છેંઠ-નિજ ભવન ગવનેઉ સિંધુ
શ્રી રધુપતિહિ યહ મત ભાયળી ।

યહ ચરિત કલિ મલહર
જથામતિ દાસ તુલસી ગાયળી ॥

સુખભવન સંસય સમન દવન
બિધાદ રધુપતિ ગુન ગાન ।

તજિ સકલ આસ ભરોસ
ગાવહિ સુનહિ સંતત સઠ મના ॥

:: Doha - 60 ::

સકલ સુમંગલ દાયક રધુનાયક ગુન ગાન ।
સાદર સુનહિ તેતરહિ ભવ સિંધુ બિના જલજાન ॥

થતિ શ્રીમદ્રામચરિતમાનસે સકલકલિકલુધવિધંસને

પણ્યમઃ સોપાનઃ સમાપનઃ ।

(સુંદર કાંડ સમાપ્ત)

Hanumanji Ni Arti

આરતી કીજે હનુમાન લલા કી । દુષ્ટલન રધુનાથ કલા કી ॥૧૬॥
જાકે બલ સે ગિરિવર કાંપૈ । રોગ-દોષ જાકે નિકટ ન જાંપૈ ॥૧॥
અંજનિ પુત્ર મહા બલદાઈ । સંતન કે પ્રભુ સદા સહાઈ ॥૨॥
દે બીરા રધુનાથ પઠાયે । લંકા જારિ સીય સુધિ લાયે ॥૩॥
લંકા સો કોટ સમુદ્ર સી ખાઈ । જીત પવનસુત બાર ન લાઈ ॥૪॥
લંકા જારિ અસુર સંહારે । સિયારામજીકે કાજ સંવારે ॥૫॥
લક્ષ્મણ મૂર્ખિત પડે સકારે । આનિ સઞ્ચલન પ્રાન ઉખારે ॥૬॥
પૈઠિ પતાલ તોરિ જમ-કારે । અહિરાવન કી ભુજા ઉખારે ॥૭॥
બાયેં ભુજા અસુર દલ મારે । દછિને ભુજા સંતજન તારે ॥૮॥
સુર નર મુનિ આરતી ઉતારે । જે જે જે હનુમાન ઉચારે ॥૯॥
કંચન થાર કપૂર લૌ છાઈ । આરતિ કરત અંજના માઈ ॥૧૦॥
જે હનુમાનજી આરતિ ગાવે । બસિ બેંકુઠ પરમપદ પાવે ॥૧૧॥

Hanuman Chalisha

શ્રી ગુરુ ચરન સરોજ રજ, નિજ મનુ મુકુરુ સુધારિ,
બરનઉ રધુભર બિમલ જસુ, જે દાયકુ ફલ ચારિ.
બુદ્ધિહીન તનુ જાનિકે, સુમિરો પવન-કુમાર,
બલ બુદ્ધિ બિધા દેહુ મોહિં, હરહુ કલેસ બિકાર.

જય હનુમાન શાન ગુન સાગર । જય કપીસ તિહું લોક ઉજાગર ॥ મહાબીર બિકમ બજરંગી । કુમતિ નિવાર સુમતિ કે સંગી ॥
રામદૂત અતુલિત બલ ધામા । અંજનિ-પુત્ર પવનસુત નામા ॥ કંચન બરન બિરાજ સુભેસા । કાનન હુંડલ હુંચિત કેસા ॥

હાથ બજ અરુ ધવજા બિરાજે । કાંધે મુંજ જનેઓ સાજે ॥ આપન તેજ સમહારો આપૈ । તીનો લોક હાંક તે કાંપૈ ॥
 સંકર સુવન કેસરીનંદન । તેજ પ્રતાપ મહા જગ બંદન ॥ ભૂત પિસાચ નિકટ નહિ આવૈ । મહાભીર જબ નામ સુનાવૈ ॥

વિદ્યાવાન ગુની અતિ ચાતુર । રામ કાજ કરિબે કો આતુર ॥ નાસે રોગ હરૈ સબ પીરા । જપત નિરંતર હનુમત બીરા ॥
 પ્રભુ ચરિત્ર સુનિબે કો રસિયા । રામ લખન સીતા મન બસિયા ॥ સંકટ તે હનુમાન છુડાવૈ । મન કમ બચન ધ્યાન જો લાવૈ ॥

સૂક્ષ્મ રૂપ ધરિ સિયહિ દિખાવા । બિકટ રૂપ ધરિ લંક જરાવા ॥ સબ પર રામ તપસ્વી રાજી । તિન કે કાજ સકલ તુમ સાજી ॥
 ભીમ રૂપ ધરિ અસુર સંહારે । રામચંદ્ર કે કાજ સંવારે ॥ ઔર મનોરથ જો કોઈ લાવૈ । સોઈ અમિત જીવન ફલ પાવૈ ॥

લાય સજ્જવન લખન જિયાયે । શ્રીરધુબીર હરધિ ઉર લાયે ॥ ચારો જુગ પરતાપ તુમ્ખારા । હે પરસિદ્ધ જગત ઉજિયારા ॥
 રધુપતિ કીન્હી બહુત બડાઈ । તુમ મમ પ્રિય ભરતહિ સમ ભાઈ ॥ સાધુ સંત કે તુમ રખવારે । અસુર નિકંદન રામ હુલારે ॥

સહસ બદન તુમ્હરો જશ ગાવેં । અસ કહિ શ્રીપતિ કંઠ લગાવેં ॥ અષ સિદ્ધિ નો નિધિ કે દાતા । અસ બર દીન જીનકી માતા ॥
 સનકાદિક બ્રહ્માદિ મુનીસા । નારદ સારદ સહિત અહીસા ॥ રામ રસાયન તુમ્હરે પાસા । સદા રહો રધુપતિ કે દાસા ॥

જમ કુબેર દિગ્યાલ જહાં તે । કબિ કોબિદ કહિ સકે કહાં તે ॥ તુમ્હરે ભજન રામ કો પાવૈ । જનમ જનમ કે દુખ બિસરાવૈ ॥
 તુમ ઉપકાર સુચીવહિ કીન્હા । રામ મિલાય રાજ પદ દીન્હા ॥ અંત કાલ રધુબર પુર જીઈ । જહાં જન્મ હરિ-ભક્ત કહાઈ ॥

તુમ્હરો મંત્ર બિલ્લીધન માના । લંકેસ્વર ભએ સબ જગ જીના ॥ ઔર દેવતા ચિતા ન ધરઈ । હનુમત સેઈ સર્વ સુખ કરઈ ॥
 જુગ સહસ્ર જોજન પર ભાનૂ । લીલ્યો તાહિ મધુર ફલ જીનૂ ॥ સંકટ કટૈ મિટૈ સબ પીરા । જો સુમિરૈ હનુમત બલભીરા ॥

પ્રભુ મુદ્રિકા મેલિ મુખ માઈં । જલધિ લાંઘિ ગયે અચરજ નાઈં ॥ જે જે જે હનુમાન ગોસાઈ । કૃપા કરહુ ગુરુ દેવ કી નાઈ ॥
 દુર્ગમ કાજ જગત કે જેતે । સુગમ અનુચ્છ તુમ્હરે તેતે ॥ જો સત બાર પાઠ કર કોઈ । છૂટહિ બંદિ મહા સુખ હોઈ ॥

રામ હુઆરે તુમ રખવારે । હોત ન આશા બિનુ પૈસારે ॥ જો યહ પહે હનુમાન ચાલીસા । હોય સિદ્ધિ સાખી ગૌરીસા ॥
 સબ સુખ લહે તુમ્હારી સરના । તુમ રચ્છક કાઢૂ કો ડર ના ॥ તુલસીદાસ સદા હરિ ચેરા । કીજે નાથ હદ્ય મંહ તેરા ॥

પવનતનય સંકટ હરન, મંગલ મૂરતિ રૂપ;
 રામલખન સીતા સહિત, હદ્ય બસહુ સુર ભૂપ.

Source: <http://jayshreeramsundarkandparivar.org>

**Special Honor to Ashwinbhai Pathak who always inspire others to read the divine
SUNDARKAND. Really great job is done by Pujya Ashwinbhai.**